

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Šibenik

KLASA: 041-01/24-02/9
URBROJ: 613-17-25-10
Šibenik, 13. lipnja 2025.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Općina Primošten
za 2023.**

S A D R Ź A J

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O OPĆINI	10
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	10
	Sustav unutarnjih kontrola	11
	Planiranje i izvršenje proračuna	12
	Financijski izvještaji	13
	Javna nabava	22
III.	REVIZIJA ZA 2023.	23
	Ciljevi i područja revizije	23
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	23
	Metode i postupci revizije	24
	Nalaz za 2023.	25

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Općine Primošten (dalje u tekstu: Općina) za 2023.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Općine sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su uvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Općine za 2023. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Rashodi za gorivo (motorni benzin i dizel gorivo) u iznosu od 4.303,35 eura evidentirani su na temelju mjesečnih računa za kupljeno gorivo (jednog dobavljača) i ispostavljenih pojedinačnih računa (drugog dobavljača). Općina ima pet službenih vozila (dva službena automobila i tri skutera) za obavljanje djelatnosti. Mjesečni računi sadrže specifikaciju temeljem koje se može potvrditi za koja službena vozila je gorivo nabavljeno, dok na pojedinačnim računima nije navedeno za koja službena vozila je gorivo nabavljeno.

Općina ne vodi evidenciju korištenja službenih vozila i ne prati mjesečnu potrošnju goriva po prijađenim kilometrima.

Za potraživanja u iznosu od 334.387,76 eura koja se odnose na potraživanja od naknade za korištenje nefinancijske imovine u iznosu od 254.608,42 eura, potraživanja za dane zajmove u iznosu od 52.845,93 eura te kamate na dane zajmove u iznosu od 26.933,41 euro nisu ustrojene analitičke evidencije, a glavna knjiga ne osigurava potrebne podatke (po subjektima, računima, pojedinačnim iznosima, rokovima dospelosti, zateznim kamatama i drugo). U okviru potraživanja za ostale prihode od imovine evidentirana su potraživanja za naknade za zadržavanje nezakonito izgrađene zgrade u prostoru u iznosu od 26.662,86 eura, od kojih se za potraživanja u iznosu od 24.707,15 eura iz prethodnih godina iz poslovnih knjiga i analitičke evidencije ne može utvrditi na što se odnose.

Podaci o potraživanjima od naknada za priključak i od prodaje nefinancijske imovine evidentirani u glavnoj knjizi nisu usklađeni s podacima u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji. Potraživanja za naknade za priključak su u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji evidentirana u iznosu od 32.951,42 eura, a u glavnoj knjizi u iznosu od 88.289,94 eura, što je 55.338,52 eura više nego u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji. Nadalje, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji evidentirana su u iznosu od 52.912,14 eura, a u glavnoj knjizi u iznosu od 712.850,81 euro, što je 659.938,67 eura više nego u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji.

Koncem 2023. podaci o vrijednosti nefinancijske imovine iskazani u financijskim izvještajima istovjetni su podacima u glavnoj knjizi. Podaci o vrijednosti nefinancijske imovine u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama nefinancijske imovine nisu usklađeni s podacima u glavnoj knjizi. Prema podacima iz analitičke evidencije vrijednost nefinancijske imovine koncem 2023. nakon ispravka vrijednosti evidentirana je u iznosu od 15.512.991,31 euro, a u glavnoj knjizi i financijskim izvještajima u iznosu od 17.929.123,88 eura, što je 2.416.132,57 eura više nego u analitičkoj evidenciji dugotrajne imovine, najvećim dijelom jer je pojedina imovina evidentirana u glavnoj knjizi, a nije evidentirana u analitičkoj evidenciji dugotrajne imovine (primjerice, u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama nefinancijske imovine evidentirana je vrijednost zemljišta u iznosu od 886.804,79 eura, a u glavnoj knjizi i financijskim izvještajima u iznosu od 1.948.191,35 eura, što je 1.061.386,56 eura više, dok je sadašnja vrijednost građevinskih objekata u pomoćnim evidencijama evidentirana u iznosu od 10.996.593,16 eura, a u glavnoj knjizi i financijskim izvještajima u iznosu od 11.336.523,02 eura, što je 339.929,86 eura više).

U poslovnim knjigama prihodi u iznosu od 20.981,60 eura i rashodi u iznosu od 58.457,19 eura nisu evidentirani na propisanim računima Računskog plana te su pogrešno iskazani i u financijskim izvještajima, što je utjecalo na strukturu iskazanih prihoda i rashoda u financijskim izvještajima. Prihodi od naplate parkiranja u iznosu od 8.481,60 eura evidentirani su u okviru prihoda od kazni, upravnih mjera i ostalih prihoda, a trebali su biti evidentirani u okviru prihoda od imovine.

Prihodi od turističke zajednice za organizaciju biciklističke utrke CRO Race u iznosu od 12.500,00 eura evidentirani su u okviru računa prihoda od kazni, upravnih mjera i ostalih prihoda, a trebali su biti evidentirani u okviru prihoda od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihoda od donacija te povrata po protestiranim jamstvima. U okviru rashoda za naknade troškova osobama izvan radnog odnosa evidentirani su rashodi za brutonaknade općinskog načelnika koji dužnost obavlja bez zasnivanja radnog odnosa u iznosu od 40.454,01 euro, koje je trebalo evidentirati u okviru ostalih nespomenutih rashoda poslovanja (naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela, povjerenstava i slično) te rashodi za brutonaknade po ugovoru o autorskom djelu u iznosu od 7.915,11 eura, koje je trebalo evidentirati u okviru rashoda za usluge (intelektualne i osobne usluge). U okviru tekućih donacija u novcu evidentirani su rashodi za prijenose sredstava proračunskim korisnicima drugih proračuna (škole) u iznosu od 2.988,76 eura, a trebalo ih je evidentirati u okviru rashoda za pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna. Rashodi za nabavu i sadnju cvijeća u iznosu od 5.999,31 euro te rashodi za materijal i dijelove za održavanje opreme u iznosu od 1.100,00 eura evidentirani su u okviru rashoda za materijal i dijelove za tekuće i investicijsko održavanje, a trebali su biti evidentirani u okviru rashoda za usluge tekućeg i investicijskog održavanja, jer su materijal i dijelovi nabavljeni u okviru usluge.

U okviru potraživanja za pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u glavnoj knjizi i analitičkoj evidenciji potraživanja evidentirana su potraživanja iz državnog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava i obračunati prihodi vezani za projekt Zaželi – faza II. iz prethodnih godina u iznosu od 36.976,30 eura. Navedeni projekt je završen te su potraživanja prema pomoćnoj evidenciji u cijelosti naplaćena u prethodnim godinama. S obzirom na navedeno, u poslovnim knjigama Općine trebalo je umanjiti potraživanja i obračunate prihode za navedeni iznos.

Potraživanja su koncem 2023. iskazana u iznosu od 3.490.126,16 eura, ispravak vrijednosti potraživanja iznosi 26.360,73 eura (obavljen je u 2021.) te potraživanja umanjena za ispravak vrijednosti iznose 3.463.765,43 eura. Općina nije provela ispravak vrijednosti od 2021., iako na koncu 2023. ima potraživanja starija od godinu dana za koje je propisana obveza ispravka vrijednosti.

U prosincu 2023. donesena je Odluka o obavljanju popisa imovine i obveza za 2023., kojom su određeni rokovi obavljanja popisa imovine i obveza, povjerenstvo za obavljanje popisa te obveza sastavljanja zapisnika o obavljenom popisu imovine i obveza. Za 2023. popisana je nefinancijska imovina koja se vodi u analitičkoj evidenciji dugotrajne imovine i sastavljene su popisne liste koje su potpisali članovi povjerenstva za popis imovine i obveza u vrijednosti od 15.512.991,31 euro, a vrijednost nefinancijske imovine evidentirane u poslovnim knjigama i iskazane u financijskim izvještajima koncem 2023. iznosi 17.929.123,88 eura. Popisom imovine i obveza nije obuhvaćena nefinancijska imovina u vrijednosti od 2.416.132,57 eura, financijska imovina koja je evidentirana u poslovnim knjigama u iznosu od 9.461.037,07 eura (novčana sredstva u banci i blagajni u iznosu od 4.788.817,19 eura, potraživanja u iznosu od 3.463.765,43 eura te udjeli u glavnici u iznosu od 1.208.454,45 eura), obveze u iznosu od 3.149.632,24 eura te vrijednost izvanbilančnih zapisa u iznosu od 96.344,50 eura. Za usklađivanje potraživanja i obveza nisu pribavljeni izvodi otvorenih stavaka (IOS) od subjekata.

Za imovinu u pripremi koja je koncem 2023. evidentirana u poslovnim knjigama u iznosu od 4.389.797,30 eura, popisom imovine i obveza nije utvrđen stupanj dovršenosti i predviđeni rok završetka ili predložen drukčiji način rješavanja. Zapisnik o obavljenom popisu imovine i obveza nije sastavljen.

U Izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2023. objavljenom na mrežnim stranicama Općine ostali rashodi i ukupni rashodi iskazani su više za 2.654,46 eura, a ostvareni višak prihoda i primitaka tekuće godine manje za 2.654,46 eura od iskazanih u navedenom Izvještaju predanom u elektroničkom obliku putem aplikacije Financijsko izvještavanje u sustavu proračuna i Registar proračunskih i izvanproračunskih korisnika (aplikacija RKPFI). Izvještaj predan u elektroničkom obliku putem aplikacije Financijsko izvještavanje u sustavu proračuna i Registar proračunskih i izvanproračunskih korisnika usklađen je s glavnom knjigom.

Ukupne obveze iskazane su u Bilanci i u Izvještaju o obvezama koncem 2023. u iznosu od 3.149.632,24 eura. Podaci o dospjelim i nedospjelim obvezama iskazani u Bilanci i u Izvještaju o obvezama nisu istovjetni. Prema podacima iz Bilance, sve iskazane obveze su nedospjele, dok su u Izvještaju o obvezama iskazane nedospjele u iznosu od 2.901.216,57 eura i dospjele u iznosu od 248.415,67 eura.

Sastavljene su Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima. Bilješke uz Bilancu i uz Izvještaj o obvezama nisu sastavljene.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2023., iskazan je višak prihoda poslovanja za 2023. u iznosu od 3.328.195,92 eura, manjak prihoda od nefinancijske imovine u iznosu od 1.501.303,66 eura, višak primitaka od financijske imovine i zaduživanja u iznosu od 189.501,55 eura te je iskazan višak prihoda i primitaka tekuće godine u iznosu od 2.016.393,81 euro. Prihodi od kapitalnih pomoći evidentirani su u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima za 2023. u iznosu od 156.527,15 eura te se odnose na kapitalne pomoći proračunu iz drugih proračuna. Za prihode od kapitalnih pomoći iz drugih proračuna (iz proračuna Županije za uređenje obale i obalnih šetnica u iznosu od 145.598,59 eura te za sufinanciranje projekta iz turizma (projektna dokumentacija) u iznosu od 2.716,56 eura i iz državnog proračuna za fiskalnu održivost dječjih vrtića u iznosu od 8.212,00 eura), koji su ostvareni i utrošeni namjenski u navedenom iznosu, nije obavljena korekcija rezultata. Neprovođenje korekcije rezultata nije utjecalo na visinu rezultata, ali je utjecalo na strukturu rezultata po aktivnostima (prihodi poslovanja i prihodi od nefinancijske imovine). (točka 3. Nalaza)

B) UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Općine za 2023. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Proračunom Općine za 2023., koji je donesen u prosincu 2022., planirani su prihodi i primici u iznosu od 5.062.066,42 eura, rashodi i izdaci u iznosu od 5.508.614,90 eura te je planirano korištenje viška prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 446.548,48 eura. Izmjenama i dopunama Proračuna iz prosinca 2023. planirani su prihodi i primici te rashodi i izdaci u iznosu od 6.168.041,50 eura. U Općem dijelu Proračuna u okviru Računa prihoda i rashoda, prihodi i rashodi su iskazani prema ekonomskoj klasifikaciji, a nisu iskazani prema izvorima financiranja te rashodi nisu iskazani prema funkcijskoj klasifikaciji. Nadalje, u okviru Računa financiranja, primici od financijske imovine i zaduživanja te izdaci za financijsku imovinu i otplate instrumenata zaduživanja iskazani su prema ekonomskoj klasifikaciji, a nisu iskazani prema izvorima financiranja. Posebni dio Proračuna sastoji se od plana rashoda i izdataka Općine i njihovih proračunskih korisnika iskazanih po organizacijskoj klasifikaciji, izvorima financiranja i ekonomskoj klasifikaciji, raspoređenih u programe koji se sastoje od aktivnosti i projekata. Programi u Posebnom dijelu Proračuna ne sadrže zakonsku osnovu za uvođenje programa, opis, opće i posebne ciljeve te pokazatelje uspješnosti, a aktivnosti ne sadrže zakonsku osnovu za uvođenje aktivnosti odnosno projekta, opis te pokazatelje uspješnosti. Obrazloženje Općeg dijela Proračuna sadrži obrazloženje prihoda i rashoda, a ne sadrži obrazloženje primitaka (naveden je samo planirani iznos) te izdataka.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2023., višak prihoda i primitaka ostvaren je u iznosu od 2.016.393,81 euro. Preneseni višak prihoda i primitaka ostvaren je u iznosu od 1.750.727,46 eura (višak prihoda i primitaka za 2022. u iznosu od 807.575,75 eura i višak iz prethodnih godina u iznosu od 943.151,71 euro) te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 3.767.121,27 eura. Općinsko vijeće nije donijelo Odluku o raspodjeli rezultata poslovanja Općine za 2023. Izmjenama i dopunama Proračuna iz prosinca 2023. nije planirano korištenje viška prihoda iz prethodnih godina. Također, Proračunom Općine za 2024. i projekcijama za 2025. i 2026. nije planirano korištenje procijenjenog prenesenog viška prihoda odnosno Izmjenama i dopunama Proračuna za 2024. nije planirano korištenje prenesenog viška prihoda i primitaka iz 2023. Višegodišnji plan uravnoteženja nije donesen.

Godišnji izvještaj o izvršenju proračuna za 2023. nije dostavljen nadležnim tijelima u propisanim rokovima. Podnesen je Općinskom vijeću u srpnju 2024., koje ga je usvojilo 29. srpnja 2024., a trebao je biti dostavljen do 31. svibnja tekuće godine za prethodnu godinu. Nadalje, navedeni Godišnji izvještaj o izvršenju proračuna Općine za 2023. dostavljen je Ministarstvu financija 18. rujna 2024. i Državnom uredu za reviziju 29. listopada 2024., umjesto u roku od 15 dana nakon što ga donese predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

U Godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna za 2023., podaci o izvršenju pojedinih rashoda Općine i proračunskih korisnika nisu točno iskazani. Prema podacima iz Godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna, prihodi i rashodi dječjeg vrtića ostvareni su u iznosu od 103.707,42 eura, dok su prema podacima iz Godišnjeg izvještaja o izvršenju financijskog plana dječjeg vrtića za 2023. i Financijskog izvještaja dječjeg vrtića za 2023. prihodi ostvareni u iznosu od 377.663,14 eura, a rashodi u iznosu od 338.851,93 eura. Nadalje, u Godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna, prihodi i rashodi narodne knjižnice i čitaonice su ostvareni u iznosu od 4.011,22 eura, dok su prema podacima iz Financijskih izvještaja narodne knjižnice i čitaonice za 2023. (godišnji izvještaj o izvršenju financijskog plana za 2023. nije sastavljen) prihodi ostvareni u iznosu od 45.139,67 eura, a rashodi u iznosu od 43.625,69 eura. Nadalje, u Godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna nisu iskazani podaci o izvršenju rashoda Općine u ukupnom iznosu od 496.560,07 eura, od čega za izgradnju javnog parkinga uz pristupnu cestu Vidikovcu Gospe od Loreta u iznosu od 289.409,70 eura, uređenje obale i obalnih šetnica u iznosu od 159.390,37 eura te stipendije u iznosu od 47.760,00 eura. Na navedeni način u Godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna za 2023. nije osigurano izvještajno praćenje ostvarivanja prihoda i rashoda Općine i proračunskih korisnika.

Donesen je Provedbeni program Općine Primošten za razdoblje 2021. – 2025. Navedenim Provedbenim programom su utvrđeni vizija i misija Općine, razvojne potrebe i razvojni potencijali, ciljevi i prioriteti razvoja, mjere za provedbu ciljeva te okvir za praćenje i izvještavanje. Općina nije sastavila izvješće o provedbi Provedbenog programa Općine za 2023. (točka 2. Nalaza)

- Programom održavanja komunalne infrastrukture za 2023. te Izmjenama i dopunama navedenog Programa planirana su sredstva za održavanje komunalne infrastrukture u ukupnom iznosu od 227.248,14 eura. Program održavanja komunalne infrastrukture za 2023. te njegove Izmjene i dopune sadrže iskaz financijskih sredstava s naznakom izvora financiranja, a ne sadrže opis i opseg (količinu) poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima.

Programom održavanja komunalne infrastrukture za 2023. te Izmjenama i dopunama navedenog Programa nije planirano obavljanje komunalnih djelatnosti koje su odlukama Općinskog vijeća iz veljače 2019. povjerene trgovačkim društvima u vlasništvu Općine, a odnose se na održavanje javnih zelenih površina, groblja, čistoće javnih površina i održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda. U 2023. nisu ostvareni rashodi za obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti.

Prema Izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2023., koje je prihvatilo Općinsko vijeće u srpnju 2024., rashodi za obavljanje komunalnih djelatnosti ostvareni su u iznosu od 261.417,47 eura. Vrijednosno značajniji prema navedenom Izvješću odnose se na rashode za električnu energiju za javnu rasvjetu u iznosu od 131.680,57 eura, održavanje nerazvrstanih cesta u iznosu od 59.902,25 eura, održavanje javne rasvjete u iznosu od 35.310,64 eura, potrošnju vode u iznosu od 28.896,51 euro te dezinfekciju i deratizaciju u iznosu od 3.650,00 eura.

Održavanje nerazvrstanih cesta odnosi se na usluge održavanja te probijanja i uređenja poljskih puteva koje su povjerene dvjema fizičkim osobama (obrtnicima) na temelju provedenih postupaka jednostavne nabave i zaključenih ugovora iz 2023. te fizičkoj osobi (obrtniku) na temelju ugovora i odluke iz kolovoza 2021., iz čega proizlazi da postupak odabira izvršitelja nije obavljen za ukupno planirane poslove održavanja nerazvrstanih cesta prema Programu održavanja komunalne infrastrukture za 2023., nego prema pojedinim vrstama poslova održavanja. Ugovori o održavanju te probijanju i uređenju poljskih puteva zaključeni su u ožujku 2023., a ukupno ugovorena vrijednost radova u 2023. iznosi 79.000,00 eura s porezom na dodanu vrijednost (dalje u tekstu: PDV), ugovoren je rok od godine dana od potpisa ugovora za obavljanje ugovorenih poslova uz mogućnost produženja. Izvršeni radovi održavanja nerazvrstanih cesta u 2023. ostvareni su u iznosu od 59.902,25 eura i veći su za 18.810,33 eura od planiranih Izmjenama i dopunama Programa održavanja komunalne infrastrukture za 2023. (u iznosu od 41.091,92 eura).

Dimnjačarski poslovi povjereni su fizičkoj osobi (obrtu) na temelju Odluke općinskog načelnika o davanju suglasnosti za privremeno obavljanje dimnjačarskih poslova na području Općine iz studenoga 2023. na rok od godinu dana. Za obavljanje dimnjačarskih poslova nije dodijeljena koncesija kako je određeno Odlukom o komunalnim djelatnostima.

Komunalna djelatnost dezinsekcije i deratizacije povjerena je pravnoj osobi na temelju zaključenog ugovora po provedenom postupku jednostavne nabave. Za usluge dezinsekcije i deratizacije zaključen je ugovor u svibnju 2023. za 2023. u iznosu od 3.825,12 eura s PDV-om. Izvršeni rashodi za navedene usluge ostvareni su u iznosu od 3.650,00 eura i veći su za 1.068,32 eura od planiranih Izmjenama i dopunama Programa održavanja komunalne infrastrukture za 2023. (u iznosu od 2.581,68 eura).

S trgovačkim društvima u vlasništvu Općine, kojima je povjereno obavljanje komunalnih djelatnosti održavanja javnih zelenih površina, groblja, čistoće javnih površina te održavanja građevina javne odvodnje oborinskih voda, nisu zaključeni ugovori. Odlukom o komunalnim djelatnostima te odlukama o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti trgovačkim društvima u vlasništvu Općine, između ostalog, određeno je da se navedene komunalne djelatnosti obavljaju na temelju ugovora koji zaključuje općinski načelnik u skladu s godišnjim Programom održavanja komunalne infrastrukture. (točka 4. Nalaza)

- U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima koncem 2023. iskazana su ukupna potraživanja u iznosu od 3.490.126,16 eura. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 2.586.097,39 eura, od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 712.850,81 eura, za dane zajmove u iznosu od 128.126,85 eura i od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo u iznosu od 63.051,11 eura. U poslovnim knjigama u okviru potraživanja za prihode poslovanja na računu potraživanja za ostale nespomenute prihode evidentirana su potraživanja od javnog isporučitelja vodne usluge iz prethodnih godina za naplaćenu namjensku cijenu vode odnosno naknada za razvoj (2,00 kn/m³ odnosno 0,27 eura/m³) za financiranje rekonstrukcije vodovodne mreže na području Općine u iznosu od 385.297,07 eura koja je prema prethodno važećim propisima bila prihod proračuna jedinica lokalne samouprave.

S obzirom na to da je, prema važećim propisima, naknada za razvoj prihod isporučitelja vodnih usluga te da javni isporučitelj vodnih usluga može svojom odlukom odrediti da se uz cijenu vodne usluge javne vodoopskrbe, odnosno uz cijenu vodne usluge javne odvodnje plaća i naknada za razvoj, potrebno je s javnim isporučiteljem vodnih usluga utvrditi jesu li potraživanja za namjensku cijenu vode odnosno naknadu za razvoj realna i naplativa. (točka 5. Nalaza)

- Općina je za 2023. donijela Plan nabave te tri izmjene i dopune Plana nabave. Posljednjim Izmjenama i dopunama Plana nabave planirana je nabava roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti od 945.019,85 eura bez PDV-a, od čega se na javnu nabavu odnosi 345.000,00 eura, a na jednostavnu nabavu 600.019,85 eura.

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2023., ukupno je nabavljeno roba, radova i usluga u vrijednosti od 1.011.415,82 eura bez PDV-a, od čega se na javnu nabavu roba odnosi 482.093,69 eura, a na jednostavnu nabavu roba, usluga i radova 529.322,13 eura.

Usluge tiskanja službenog glasila Općine i lož ulje u ukupnom iznosu od 21.099,36 eura bez PDV-a odnosno 26.374,20 eura s PDV-om nabavljeni su u 2023. bez provedenih postupaka jednostavne nabave, koje je prema unutarnjem aktu trebalo provesti slanjem poziva na dostavu ponuda gospodarskim subjektima na dokaziv način, najmanje na tri adrese s istovremenom objavom poziva na dostavu ponuda na mrežnim stranicama Općine. Nabavljene su usluge tiskanja službenog glasila Općine u vrijednosti od 9.251,36 eura bez PDV-a, a nisu planirane Planom nabave te Izmjenama i dopunama Plana nabave za 2023. Također, nabavljeno je lož ulje u vrijednosti od 11.848,00 eura bez PDV-a, a Planom nabave te Izmjenama i dopunama Plana nabave za 2023. planirana je nabava lož ulja u vrijednosti od 2.313,00 eura bez PDV-a. (točka 7. Nalaza)

Obveze Općine

Općina je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O OPĆINI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06 – ispravak, 16/07 – ispravak, 95/08 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/10 – ispravak, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15), utvrđena je Općina kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Šibensko-kninske županije (dalje u tekstu: Županija). Prema popisu stanovništva iz 2021. Općina ima 2 627 stanovnika. Odredbama članka 2. Statuta Općine (veljača i lipanj 2021.), određeno je da Općina obuhvaća područja naselja: Kruševo, Primošten, Primošten Burnji, Široke, Vadalj i Vezac. Sjedište Općine je Ulica sv. Josipa 7, Primošten.

Prema odredbama Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine 147/14, 123/17 i 118/18) i Odluke o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (Narodne novine 3/24 – koja je u primjeni od siječnja 2024.), Općina je razvrstana u VII. skupinu jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u drugoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave.

Prema odredbi članka 19. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01 – vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 – pročišćeni tekst, 137/15 – ispravak, 123/17, 98/19 i 144/20), općine u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove koji se odnose na: uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i osnovno obrazovanje, kulturu, tjelesnu kulturu i sport, zaštitu potrošača, zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša, protupožarnu i civilnu zaštitu, promet na svom području te druge poslove u skladu s posebnim zakonima.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Općine ustrojen je Jedinostveni upravni odjel u kojem je koncem 2023. bilo jedanaest zaposlenika na neodređeno vrijeme.

Tijela Općine su Općinsko vijeće i općinski načelnik. Općinsko vijeće ima 13 članova. Zakonski predstavnik Općine u 2023. i u vrijeme obavljanja revizije je općinski načelnik Stipe Petrina, koji dužnost na koju je izabran obavlja volonterski te, u skladu s odredbama članka 90.a Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, ostvaruje pravo na naknadu za rad.

Općina ima dva proračunska korisnika (dječji vrtić te narodna knjižnica i čitaonica) u kojima su koncem 2023. bila 22 zaposlenika.

U vlasništvu i suvlasništvu Općina ima četiri trgovačka društva: za obavljanje komunalnih djelatnosti s udjelom od 100,00 %, za javnu odvodnju s udjelom od 100,00 %, za vodoopskrbu i odvodnju te pročišćavanje otpadnih voda s udjelom od 2,61 % i za radijsku djelatnost s udjelom od 2,29 % u temeljnom kapitalu.

Sustav unutarnjih kontrola

Sustav unutarnjih kontrola propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19), Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 58/16), Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18 i 83/23) te Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19).

Prema odredbama članaka 4. i 13. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, sustav unutarnjih kontrola je skup načela, metoda i postupaka unutarnjih kontrola koji je uspostavila odgovorna osoba institucije u svrhu uspješnog upravljanja i ostvarenja općih ciljeva, kao što su: obavljanje poslovanja na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način, usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, zaštita sredstava od gubitaka, zlouporabe i štete, jačanje odgovornosti za ostvarenje poslovnih ciljeva te pouzdanost i sveobuhvatnost financijskih i drugih izvještaja. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja. Odgovorna osoba institucije treba uspostaviti kontrole koje uključuju pisana pravila, procedure, postupke i druge mjere ili aktivnosti radi smanjenja rizika na prihvatljivu razinu, a u svrhu ostvarenja poslovnih ciljeva.

Postupci i metode unutarnjih kontrola Općine opisani su unutarnjim aktima, odnosno pravilnicima i odlukama, kao i pisanim procedurama. Tijekom 2023. Općina je, između ostalog, primjenjivala sljedeće unutarnje akte i pisane procedure: Statut, Odluku o ustrojstvu i djelokrugu Jedinog upravnog odjela, Pravilnik o unutarnjem redu Jedinog upravnog odjela, Pravilnik o korištenju službenih vozila, Odluku o proceduri zaprimanja i provjere računa te plaćanja po računima, Odluku o proceduri naplate prihoda, obračuna i naplate dospjelih, a nenaplaćenih potraživanja, Proceduru stvaranja ugovornih obveza, Proceduru o blagajničkom poslovanju te Proceduru izdavanja i obračunavanja putnih naloga. Poslovanje se obavlja putem e-računa.

Općina provodi samoprocjenu funkcioniranja sustava unutarnjih kontrola davanjem Izjave o fiskalnoj odgovornosti u skladu s odredbama Zakona o fiskalnoj odgovornosti. Općinski načelnik je za 2023. sastavio Izjavu o fiskalnoj odgovornosti (obrazac 1.b) uz koju su priloženi Upitnik o fiskalnoj odgovornosti za 2023., Plan otklanjanja slabosti i nepravilnosti za 2023. te Izvješće o otklonjenim slabostima i nepravilnostima utvrđenim prethodne godine. Prema navedenoj Izjavi, uočene su slabosti i nepravilnosti u područjima računovodstva i upravljanja imovinom. U Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti za 2023. utvrđene su potrebne aktivnosti, rokovi otklanjanja utvrđenih slabosti i nepravilnosti tijekom 2023. te su imenovane osobe odgovorne za njihovo otklanjanje. U skladu s odredbama Zakona o fiskalnoj odgovornosti, Općina je obavila formalnu i suštinsku kontrolu Izjava o fiskalnoj odgovornosti za 2023. svojih proračunskih korisnika te trgovačkih društava u vlasništvu Općine.

Unutarnja revizija nije ustrojena, a prema odredbama Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru Općina nije obvezna ustrojiti unutarnju reviziju.

Općina je putem objave podataka na svojim mrežnim stranicama uspostavila odgovarajući način unutarnje i vanjske komunikacije te je objavila podatke o svom poslovanju. Na mrežnim stranicama su, između ostalog, objavljeni proračun, unutarnji akti, financijski izvještaji, strateški dokumenti i planovi, dokumenti vezani za javnu nabavu, natječaji, kao i druge informacije kako bi bile dostupne javnosti.

U skladu s odredbama članka 11. Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13, 85/15 i 69/22), prije donošenja općih akata provedeno je savjetovanje s javnošću. Određena je osoba zadužena za informiranje.

Etički kodeks službenika i namještenika Općine donesen je u srpnju 2013., a Etički kodeks nositelja političkih dužnosti u Općini donesen je u ožujku 2022.

Planiranje i izvršenje proračuna

Općinsko vijeće je u prosincu 2022. donijelo Proračun Općine za 2023. i Odluku o izvršenju Proračuna Općine za 2023., u veljači 2023. Izmjene i dopune Odluke o izvršenju Proračuna Općine za 2023., a u prosincu 2023. Izmjene i dopune Proračuna za 2023. Objavljeni su na mrežnim stranicama Općine. Proračunom su prihodi i primici planirani u iznosu od 5.062.066,42 eura, rashodi i izdaci u iznosu od 5.508.614,90 eura te je planirano korištenje viška prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 446.548,48 eura.

Izmjenama i dopunama Proračuna iz prosinca 2023., prihodi i primici te rashodi i izdaci su planirani u iznosu od 6.168.041,50 eura. U odnosu na Proračun, Izmjenama i dopunama Proračuna, prihodi i primici su planirani više za 1.105.975,08 eura ili 21,8 %, najvećim dijelom jer su povećani prihodi od poreza za 498.500,00 eura ili 31,8 %, prihodi od prodaje neproizvedene dugotrajne imovine (zemljišta) za 246.800,00 eura ili 531,3 % te prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada (komunalni doprinos) za 235.515,56 eura ili 18,9 %. Rashodi i izdaci su planirani više za 659.426,60 eura ili 12,0 % u odnosu na Proračun, najvećim dijelom jer su povećani rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine (rashodi za umjetnička, literarna i znanstvena djela) za 411.498,29 eura ili 11,9 % te su planirani rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu od 183.400,00 eura koji nisu planirani Proračunom.

Proračunom, Izmjenama i dopunama Proračuna te Polugodišnjim i Godišnjim izvještajem o izvršenju proračuna obuhvaćeni su prihodi i primici te rashodi i izdaci Općine i proračunskih korisnika. Prema Odluci o izvršenju Proračuna Općine za 2023., vlastiti i namjenski prihodi proračunskih korisnika ne uplaćuju se na račun Proračuna Općine. Podaci o ostvarenju vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka te rashoda i izdataka koji se financiraju iz vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka proračunskih korisnika iskazani su u Polugodišnjem i Godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna.

Odlukom o izvršenju Proračuna Općine za 2023. utvrđena je proračunska zaliha u iznosu od 16.651,40 eura koja nije korištena u 2023.

Uz Proračun za 2023. donesene su projekcije za 2024. i 2025. Prema spomenutim projekcijama za 2024. planirani su prihodi i primici te rashodi i izdaci u iznosu od 3.465.129,91 euro. Za 2025. planirani su prihodi i primici te rashodi i izdaci u iznosu od 3.363.989,01 euro.

Godišnji izvještaj o izvršenju proračuna za 2023. donijelo je Općinsko vijeće u srpnju 2024. Prihodi i primici Općine i proračunskih korisnika su ostvareni u iznosu od 5.954.268,54 eura, što je 213.772,96 eura ili 3,5 % manje od planiranih. Vrijednosno značajnija odstupanja u odnosu na Proračun odnose se na manje ostvarene primitke od zaduživanja za 563.263,03 eura ili 46,9 % zbog manje ostvarenih primitaka od primljenih kredita od tuzemnih financijskih institucija izvan javnog sektora.

Više su ostvareni prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada za 315.311,14 eura ili 21,3 % zbog više ostvarenih prihoda od komunalnog doprinosa. Rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu od 3.961.085,08 eura, što je 2.206.956,42 eura ili 35,8 % manje od planiranih. Vrijednosno značajnija odstupanja u odnosu na Proračun odnose se na manje ostvarene rashode za nabavu proizvedene dugotrajne imovine za 2.091.240,46 eura ili 53,9 %, najvećim dijelom zbog manje ostvarenih rashoda za rekonstrukciju postojeće zgrade u zgradu doma za starije i nemoćne (dalje u tekstu: rekonstrukcija doma za starije i nemoćne).

U skladu s odredbama Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (Narodne novine 123/17 i 151/22) te Uredbe o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 89/18), u srpnju 2021. imenovan je lokalni koordinator za strateško planiranje, a u prosincu 2021. donesen je Provedbeni program Općine za razdoblje 2021. – 2025. Navedenim Provedbenim programom su utvrđeni vizija i misija Općine, razvojne potrebe i razvojni potencijali, ciljevi i prioriteti razvoja, mjere za provedbu ciljeva te okvir za praćenje i izvještavanje.

Financijski izvještaji

Općina vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su, na mrežnim stranicama objavljeni i nadležnim institucijama u propisanom roku dostavljeni sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

U Izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2023. iskazani su prihodi i primici te rashodi i izdaci Općine i proračunskih korisnika u dijelu u kojem ih Općina financira iz svojih prihoda. Prema podacima iz navedenog Izvještaja, ukupni prihodi i primici ostvareni su u iznosu od 5.869.760,28 eura, što je 1.761.591,70 eura ili 42,9 % više u odnosu na prethodnu godinu. Vrijednosno značajnija odstupanja u odnosu na prethodnu godinu odnose se na više ostvarene primitke od financijske imovine i zaduživanja za 569.492,54 eura ili 689,9 % jer je Općina u 2023. uzela kredit u poslovnoj banci za financiranje kapitalnog projekta rekonstrukcije doma za starije i nemoćne, prihode od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada za 459.799,77 eura ili 35,3 % zbog više ostvarenih prihoda od komunalnog doprinosa te prihode od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 293.212,30 eura koji nisu ostvareni u 2022.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima i primicima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi i primici

u eurima

Redni broj	Prihodi i primici	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi od poreza	1.979.094,88	2.147.360,77	108,5
2.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	103.253,32	290.636,57	281,5
3.	Prihodi od imovine	575.349,98	644.823,78	112,1
4.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	1.302.303,63	1.762.103,40	135,3
5.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima	0,08	4.504,00	-
6.	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	65.624,70	75.084,93	114,4
7.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	0,00	293.212,30	-
8.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	82.541,99	652.034,53	789,9
Ukupni prihodi i primici		4.108.168,58	5.869.760,28	142,9

Vrijednosno najznačajniji udjel imaju prihodi od poreza u iznosu od 2.147.360,77 eura ili 36,6 %, prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada u iznosu od 1.762.103,40 eura ili 30,0 %, primici od financijske imovine i zaduživanja u iznosu od 652.034,53 eura ili 11,1 % te prihodi od imovine u iznosu od 644.823,78 eura ili 11,0 % ukupno ostvarenih prihoda i primitaka.

Prihodi i primici koji imaju propisanu namjenu odnose se na prihode od pomoći, komunalne naknade, komunalnog i vodnog doprinosa, naknade za koncesije, turističke pristojbe, spomeničke rente, naknade za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru, prodaje nefinancijske imovine te primitke od zaduživanja. Ostvareni su u iznosu od 2.936.449,07 eura i njihov udjel u ukupno ostvarenim prihodima i primicima iznosi 50,0 %.

Prihodi od poreza ostvareni su u iznosu od 2.147.360,77 eura. Odnose se na prihode od poreza i prireza porezu na dohodak u iznosu od 1.115.693,40 eura, poreza na promet nekretnina u iznosu od 793.918,25 eura te općinskih poreza u iznosu od 237.749,12 eura (porez na kuće za odmor 124.959,10 eura, porez na potrošnju 111.749,78 eura te naplaćena potraživanja za porez na tvrtku ili naziv iz prethodnih godina 1.040,24 eura). Poslove utvrđivanja, evidentiranja, nadzora, naplate i ovrhe radi naplate općinskih poreza obavlja Porezna uprava. U 2023. prirez porezu na dohodak plaćao se po stopi od 10,0 %.

Prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna ostvareni su u iznosu od 290.636,57 eura, a odnose se na kapitalne pomoći u iznosu od 156.527,15 eura i tekuće pomoći u iznosu od 134.109,42 eura. Vrijednosno značajnije kapitalne pomoći odnose se na pomoći iz proračuna Županije za uređenje obale i obalnih šetnica na temelju Sporazuma o zajedničkom financiranju za 2022. iz travnja 2022. i dopune navedenog Sporazuma iz studenoga 2022. u iznosu od 105.598,59 eura te Sporazuma o zajedničkom financiranju za 2023. iz svibnja 2023. u iznosu od 40.000,00 eura odnosno u ukupnom iznosu od 145.598,59 eura. Vrijednosno značajnije tekuće pomoći odnose se na pomoći iz državnog proračuna za fiskalno izravnjanje u iznosu od 129.723,00 eura.

Pomoći iz državnog proračuna za fiskalno izravnanje ostvarene su na temelju Odluke o udjelu sredstava fiskalnog izravnanja za pojedinu općinu, grad i županiju u ukupnim sredstvima fiskalnog izravnanja s iznosom sredstava fiskalnog izravnanja za 2023. (Narodne novine 154/22), koju je donijelo Ministarstvo financija.

Prihodi od imovine ostvareni su u iznosu od 644.823,78 eura, a vrijednosno značajniji odnose se na prihode od zakupa javnih površina za postavljanje terasa i štandova u iznosu od 410.189,20 eura, zakupa i korištenja poslovnih prostora u iznosu od 96.845,52 eura, naknada za koncesijska odobrenja u iznosu od 43.029,36 eura i koncesije na pomorskom dobru u iznosu od 38.534,44 eura. Terasa i štandovi su dani u zakup na temelju javnih natječaja i pojedinačnih zahtjeva prema Odluci Općine o davanju na korištenje javnih površina (lipanj 2009., svibanj 2011., veljača 2015. i ožujak 2019.). Sa zakupnicima su zaključeni ugovori. Odlukom o zakupu poslovnog prostora iz ožujka 2020. i Odlukom o namjeni društvenih prostorija za organiziranu sportsku i kulturnu aktivnost djece iz siječnja 2012., određeni su uvjeti i postupak davanja u zakup i korištenje poslovnih prostora u vlasništvu Općine. Poslovni prostori su dani u zakup na temelju javnih natječaja iz prethodnih godina, a za povremeno korištenje (društvene prostorije Općine) na temelju pojedinačnih zahtjeva. Sa zakupnicima su zaključeni ugovori. Donesen je Godišnji plan upravljanja pomorskim dobrom na području Općine Primošten za 2023. U 2023. je dano 37 koncesijskih odobrenja. Naknada za koncesijska odobrenja obračunava se prema Jedinstvenom popisu djelatnosti na pomorskom dobru koji je sastavni dio Uredbe o postupku davanja koncesijskog odobrenja na pomorskom dobru (Narodne novine 36/04, 63/08, 133/13 i 63/14), koja je bila na snazi do veljače 2024. Prihodi od naknada za koncesije na pomorskom dobru su zajednički prihod državnog proračuna, proračuna jedinica područne (regionalne) samouprave i proračuna jedinica lokalne samouprave na području kojih je dodijeljena koncesija.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada ostvareni su u iznosu od 1.762.103,40 eura. Odnose se na prihode od komunalnog doprinosa u iznosu od 1.139.659,24 eura, komunalne naknade u iznosu od 495.616,50 eura, turističke pristojbe u iznosu od 119.578,43 eura, vodnog doprinosa u iznosu od 3.745,91 euro i ostalih prihoda za posebne namjene u iznosu od 3.503,32 eura.

Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihodi od donacija ostvareni su u iznosu od 4.504,00 eura te se odnose na prihode od tekućih donacija (donacije na Vidikovcu Gospe od Loreta). U studenome 2023. sastavljen je Zapisnik u kojem je navedeno da su se sastali svi zaposlenici Općine radi prebrojavanja novca od navedenih donacija te je utvrđeno da je ukupno prikupljeno 4.504,00 eura, koji će se uplatiti na žiroračun Općine. Zapisnik su potpisali pročelnik Jedinstvenog upravnog odjela Općine i općinski načelnik.

Prihodi od kazni, upravnih mjera i ostali prihodi ostvareni su u iznosu od 75.084,93 eura i u vrijednosno značajnijem dijelu odnose se na prihode od zakupnika poslovnih prostora za režijske troškove u iznosu od 31.740,12 eura (međusobna prava i obveze zakupnika i Općine su uređena sporazumom), prihode od turističke zajednice za organizaciju biciklističke utrke CRO Race u iznosu od 12.500,00 eura, prihode od kazni za pogrešno parkiranje i drugih kazni vezano za provođenje komunalnog reda na području Općine u iznosu od 9.852,54 eura te prihode od naknada za sezonsko parkiranje u iznosu od 8.481,60 eura.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine ostvareni u iznosu od 293.212,30 eura odnose se na prihode od prodaje zemljišta za formiranje građevinskih čestica u iznosu od 281.798,14 eura i izgradnju transformatorske stanice u iznosu od 11.414,16 eura.

Kupoprodajne cijene su utvrđene na temelju procjembenih elaborata stalnog sudskog vještaka za graditeljstvo. S kupcima su zaključeni ugovori.

Primici od financijske imovine i zaduživanja ostvareni su u iznosu od 652.034,53 eura. Vrijednosno najznačajniji su primici od zaduživanja kod poslovne banke za financiranje kapitalnog projekta rekonstrukcije doma za starije i nemoćne u iznosu od 636.736,97 eura.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2023., ukupni rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 3.853.366,47 eura, što je 552.773,64 eura ili 16,7 % više u odnosu na prethodnu godinu. U odnosu na prethodnu godinu znatno više su ostvareni rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 970.278,18 eura ili 117,7 %, najvećim dijelom zbog više ostvarenih rashoda za ulaganja u građevinske objekte te su manje ostvareni izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova za 433.367,94 eura ili 48,4 % u vrijednosno značajnijem dijelu zbog toga što su za 2022. ostvareni izdaci za otplate glavnice primljenih zajmova od državnog proračuna, a nisu ostvareni za 2023.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi i izdaci

u eurima

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	208.158,04	232.299,71	111,6
2.	Materijalni rashodi	746.937,71	688.292,89	92,1
3.	Financijski rashodi	64.566,87	75.019,13	116,2
4.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	154.950,65	191.296,75	123,5
5.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	61.579,13	62.718,06	101,8
6.	Ostali rashodi	344.261,73	346.690,99	100,7
7.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	824.237,78	1.794.515,96	217,7
8.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	895.900,92	462.532,98	51,6
	Ukupni rashodi i izdaci	3.300.592,83	3.853.366,47	116,7
	Ukupni prihodi i primici (veza Tablica broj 1)	4.108.168,58	5.869.760,28	142,9
	Višak prihoda i primitaka	807.575,75	2.016.393,81	249,7

Vrijednosno značajniji udjel imaju rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 1.794.515,96 eura ili 46,5 %, materijalni rashodi u iznosu od 688.292,89 eura ili 17,8 % te izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu od 462.532,95 eura ili 12,0 % ukupno ostvarenih rashoda i izdataka.

Rashodi za zaposlene odnose se na rashode za zaposlene službenike i namještenike u Jedinstvenom upravnom odjelu Općine, od čega za brutoplaće 196.723,90 eura, doprinose na plaće 26.669,86 eura i ostale rashode za zaposlene 8.905,95 eura (regres, božićnice, uskrsnice, darove djeci, jubilarnu nagradu te nagrade zaposlenicima za međunarodni Dan žena). Tijekom 2023. u Općini nije bilo zaposlenih za koje se sredstva osiguravaju iz drugih izvora. Općinski načelnik dužnost ne obavlja profesionalno, odnosno dužnost obavlja volonterski uz naknadu.

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 688.292,89 eura, a odnose se na rashode za usluge u iznosu od 341.580,96 eura (vrijednosno značajniji za usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 176.804,17 eura, komunalne usluge u iznosu od 32.546,51 euro, računalne usluge u iznosu od 23.707,80 eura te usluge promidžbe i informiranja u iznosu od 23.468,32 eura), materijal i energiju u iznosu od 178.176,89 eura (vrijednosno najznačajniji za energiju u iznosu od 150.793,92 eura), ostale nespomenute rashode u iznosu od 109.700,75 eura (premije osiguranja, reprezentacija, pristojbe i naknade, članarine i norme te drugi nespomenuti rashodi), naknade troškova osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 48.369,12 eura (brutonaknade općinskom načelniku i po ugovoru o autorskom djelu) te naknade troškova zaposlenima u iznosu od 10.465,17 eura (naknade za prijevoz na posao i s posla, stručno usavršavanje zaposlenika te službena putovanja). U okviru rashoda za naknade troškova osobama izvan radnog odnosa evidentirani su rashodi za brutonaknade općinskom načelniku koji dužnost obavlja bez zasnivanja radnog odnosa u iznosu od 40.454,01 euro i bruto autorske honorare u iznosu od 7.915,11 eura na temelju zaključenog Ugovora o autorskom djelu umjetnika (mozaik u kapeli na brdu Gaj) iz srpnja 2023. Tijekom 2023. obračunane su mjesečne brutonaknade za rad općinskog načelnika koji dužnost obavlja bez zasnivanja radnog odnosa za 2023. u iznosu od 18.215,76 eura i naknade za razdoblje od siječnja 2020. do svibnja 2021. u iznosu od 22.238,25 eura koje nisu bile obračunane i isplaćene u navedenom razdoblju. Naknade za rad općinskog načelnika obračunane su na temelju Odluke o plaći i naknadi za rad načelnika i zamjenika načelnika te o drugim materijalnim pravima dužnosnika Općine Primošten, koju je donijelo Općinsko vijeće u lipnju 2019. i rješenja Jedinственог управног одјела, koje je doneseno na temelju navedene Odluke. Navedenom Odlukom utvrđena je visina naknade za općinskog načelnika, koji dužnost obavlja bez zasnivanja radnog odnosa, u iznosu umnoška koeficijenta 1,25 i osnovice u iznosu od 6.823,36 kn, što iznosi 8.529,20 kn (1.132,02 eura) bruto bez uvećanja za radni staž. Prema odredbama članaka 4. i 6. Zakona o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 28/10 i 10/23) naknada općinskom načelniku bez uvećanja za radni staž, a koji dužnost obavlja bez zasnivanja radnog odnosa u jedinicama lokalne samouprave koje imaju do 3 000 stanovnika, ne smiju se odrediti u iznosima većim od 50,0 % umnoška koeficijenta (4,26) i osnovice za izračun plaće državnih dužnosnika koja se primjenjivala u 2023. temeljem Odluke o visini osnovice za obračun plaće državnih dužnosnika (Narodne novine 151/14) u iznosu od 3.890,00 kn (516,29 eura), odnosno najviše do 1.099,70 eura. U srpnju 2024. donesena je Odluka o visini osnovice za obračun plaće državnih dužnosnika (Narodne novine 88/24), kojom je utvrđena osnovica za obračun plaće državnih dužnosnika u visini od 947,18 eura, a koja se primjenjuje počevši s plaćom za srpanj 2024., koja se isplaćuje u kolovozu 2024. U vrijeme obavljanja revizije (listopad 2024.) Općinsko vijeće donijelo je Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o plaći i naknadi za rad općinskog načelnika i zamjenika načelnika te o drugim materijalnim pravima dužnosnika Općine Primošten, kojom je utvrđen koeficijent za obračun naknade za općinskog načelnika u iznosu od 2,13 i osnovica za obračun u iznosu od 947,18 eura, odnosno utvrđena je naknada u iznosu najviše do 50,0 % umnoška koeficijenta za obračun plaće odgovarajućeg nositelja dužnosti koji dužnost obavlja profesionalno i osnovice za obračun plaće.

Rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna ostvareni su u iznosu od 191.296,75 eura. Odnose se na rashode za prijenose sredstava za dva proračunska korisnika iz proračuna Općine za financiranje rashoda poslovanja. Proračunski korisnici posluju preko svojih računa za redovno poslovanje, a prijenosi proračunskim korisnicima obavljaju se na temelju zahtjeva uz koje su priloženi obračuni, računi i druga dokumentacija.

Rashodi za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade ostvareni su u iznosu od 62.718,06 eura.

Odnose se na rashode za stipendije i školarine u iznosu od 47.760,00 eura, naknade za novorođenu djecu u iznosu od 10.680,85 eura, jednokratne novčane pomoći u iznosu od 3.078,79 eura te naknade za troškove stanovanja u iznosu od 1.198,42 eura. Odlukom o stipendiranju učenika i studenata s područja Općine Primošten iz prosinca 2013. te izmjenama i dopunama Odluke iz ožujka 2017., travnja 2018. i rujna 2019. utvrđeni su opći uvjeti, postupak, uvjeti i kriteriji za dodjelu stipendija te prava i obveze korisnika stipendija. Stipendije i školarine su dodijeljene na temelju objavljenih javnih natječaja i zaključenih ugovora. Odlukom o socijalnoj skrbi na području Općine Primošten iz veljače 2023. utvrđena su prava i pomoći iz sustava socijalne skrbi koje osigurava Općina te su utvrđeni korisnici socijalne skrbi, uvjeti, način i postupci za ostvarivanje prava i pomoći. Također, Programom javnih potreba u socijalnoj zaštiti Općine za 2023. te izmjenama i dopunama navedenog Programa iz prosinca 2023. utvrđeni su oblici pomoći i planirana su sredstva za potrebe socijalne skrbi.

Ostali rashodi ostvareni su u iznosu od 346.690,99 eura. Odnose se na tekuće donacije u novcu u iznosu od 269.690,99 eura i kapitalne pomoći u iznosu od 77.000,00 eura. Vrijednosno značajnije tekuće donacije u novcu odnose se na tekuće donacije sportskim društvima u iznosu od 53.470,70 eura, dobrovoljnom vatrogasnom društvu u iznosu od 46.041,95 eura, vjerskoj zajednici za sufinanciranje odjeljenja dječjeg vrtića na području Općine u iznosu od 40.502,05 eura, udrugama u kulturi u iznosu od 33.141,30 eura, organizatoru za organizaciju biciklističke utrke CRO Race na temelju Ugovora o suradnji iz kolovoza 2023. zaključenog između organizatora i Općine kao domaćina navedene utrke u iznosu od 25.000,00 eura, udrugama civilnog društva u iznosu od 23.300,00 eura, političkim strankama u iznosu od 19.662,52 eura te Gradskom društvu Crvenog križa Šibenik u iznosu od 10.317,60 eura. Pravilnikom o financiranju programa, projekata i javnih potreba sredstvima proračuna Općine Primošten iz studenoga 2017. utvrđena su mjerila i postupci za dodjelu i korištenje sredstava udrugama. Uz javne natječaje za financiranje programa od interesa za opće dobro koje provode udruge, između ostalog, objavljeni su kriteriji za dodjelu sredstava na temelju kojih povjerenstvo za ocjenjivanje obavlja bodovanje. S korisnicima koji su ostvarili pravo na dodjelu sredstava na temelju javnih natječaja zaključeni su ugovori. Korisnici sredstava dostavili su godišnja izvješća i drugu dokumentaciju o utrošku dodijeljenih sredstava. Programima javnih potreba u sportu i kulturi planirana su sredstva za javne potrebe u sportu i kulturi. Kapitalne pomoći u iznosu od 77.000,00 eura odnose se na pomoći dane trgovačkom društvu u vlasništvu Općine koje obavlja djelatnost javne odvodnje na području Općine. Sredstva su dodijeljena za djelomično financiranje redovnog poslovanja u svrhu zadržavanja postojeće kvalitete usluge i postojećih cijena usluga u 2023. na temelju Odluke o djelomičnom financiranju redovitog poslovanja komunalnog poduzeća Primošten odvodnja d.o.o., koju je donijelo Općinsko vijeće u prosincu 2023.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 1.794.515,96 eura. Vrijednosno značajniji rashodi za nabavu nefinancijske imovine odnose se na rashode za rekonstrukciju doma za starije i nemoćne u iznosu od 919.814,78 eura, izgradnju javnog parkinga uz pristupnu cestu Vidikovcu Gospe od Loreta u iznosu od 289.409,70 eura, sanaciju kolnog i pješačkog pristupa Vidikovcu Gospe od Loreta u iznosu od 244.012,61 euro te ulaganja u uređenje obale i obalnih šetnica u iznosu od 159.390,37 eura.

Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu od 462.532,98 eura odnose se na izdatke za otplatu četiri primljena kredita od poslovnih banaka iz prethodnih godina za kapitalna ulaganja i refinanciranje kredita.

Višak prihoda i primitaka ostvaren je u iznosu od 2.016.393,81 euro. Preneseni višak prihoda i primitaka ostvaren je u iznosu od 1.750.727,46 eura (višak prihoda i primitaka za 2022. u iznosu od 807.575,75 eura i višak iz prethodnih godina u iznosu od 943.151,71 euro) te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 3.767.121,27 eura.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2023., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 27.390.160,95 eura.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2023.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2023.

u eurima

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	16.815.137,51	17.929.123,88	106,6
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	1.886.790,02	1.948.191,35	103,3
1.2.	Građevinski objekti	11.305.514,57	11.336.523,02	100,3
1.3.	Postrojenja i oprema	11.552,44	6.545,78	56,7
1.4.	Prijevozna sredstva	6.259,40	5.140,31	82,1
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	3.343.966,64	4.389.797,30	131,3
1.6.	Druga nefinancijska imovina	261.054,44	242.926,12	93,1
2.	Financijska imovina	7.786.968,05	9.461.037,07	121,5
2.1.	Novčana sredstva	2.756.927,99	4.788.817,19	173,7
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	85.846,10	63.051,11	73,4
2.3.	Potraživanja za dane zajmove	143.424,41	128.126,85	89,3
2.4.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	1.208.454,45	1.208.454,45	100,0
2.5.	Potraživanja za prihode poslovanja	2.789.424,13	2.559.736,66	91,8
2.6.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	724.471,40	712.850,81	98,4
2.7.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	78.419,57	0,00	-
	Ukupno imovina	24.602.105,56	27.390.160,95	111,3
3.	Obveze	3.050.365,98	3.149.632,24	103,3
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	236.706,45	233.497,38	98,6
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	225.903,32	148.277,31	65,6
3.3.	Obveze za kredite i zajmove	2.584.306,50	2.767.857,55	107,1
3.4.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihod budućeg razdoblja	3.449,71	0,00	-
4.	Vlastiti izvori	21.551.739,58	24.240.528,71	112,5
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	24.602.105,56	27.390.160,95	111,3
	Izvanbilančni zapisi	96.344,50	96.344,50	100,0

U odnosu na početak godine, vrijednost nefinancijske imovine veća je za 1.113.986,37 eura ili 6,6 %, najvećim dijelom zbog povećanja vrijednosti dugotrajne nefinancijske imovine u pripremi odnosno ulaganja u rekonstrukciju doma za starije i nemoćne osobe te javnog parkinga uz pristupnu cestu Vidikovcu Gospe od Loreta.

Vrijednost zemljišta odnosi se na vrijednost građevinskog zemljišta u iznosu od 229.861,39 eura, poljoprivrednog zemljišta u iznosu od 24.423,35 eura i ostalih zemljišta u iznosu od 1.693.906,61 euro.

Vrijednost građevinskih objekata odnosi se na vrijednost cesta i parkinga u iznosu od 10.197.321,53 eura, poslovnih objekata (poslovne zgrade Općine, zgrade kulturnih institucija, sportski objekti i drugo) u iznosu od 3.031.247,79 eura te ostalih građevinskih objekata (javna rasvjeta, vodne građevine, spomenici i drugo) u iznosu od 3.979.255,89 eura umanjeno za ispravak vrijednosti u iznosu od 5.871.302,19 eura.

U okviru nefinancijske imovine je u poslovnim knjigama evidentirana i u financijskim izvještajima iskazana vrijednost komunalnih vodnih građevina u iznosu od 917.666,75 eura, koje nisu prenesene u vlasništvo javnog isporučitelja vodne usluge. Prema odredbama članka 89. Zakona o vodnim uslugama, jedinice lokalne samouprave koje su izravni vlasnici komunalnih vodnih građevina i zemljišta pod njima, a nisu do 18. svibnja 2014. prenijele komunalne vodne građevine u svom vlasništvu u vlasništvo javnog isporučitelja vodne usluge u obliku temeljnog kapitala ili prijenosa bez naknade, dužne su ih prenijeti u vlasništvo društva preuzimatelja u roku od 90 dana od stupanja na snagu Uredbe o uslužnim područjima. Vlada Republike Hrvatske je u lipnju 2023. donijela Uredbu o uslužnim područjima koja je stupila na snagu 15. srpnja 2023., prema kojoj je društvo preuzimatelj, na uslužnom području 32 (koje obuhvaća gradove i općine u Županiji) trgovačko društvo za vodoopskrbu i odvodnju te pročišćavanje otpadnih voda. Do vremena obavljanja revizije (studen 2024.) Općinsko vijeće nije donijelo potrebne akte za prijenos navedene imovine na javnog isporučitelja vodne usluge.

Vrijednosno značajnija nefinancijska imovina u pripremi koncem 2023. odnosi se na ulaganja iz prethodnih godina za izgradnju zdravstvene stanice u iznosu od 959.677,97 eura, izgradnju šetnice u iznosu od 698.428,17 eura, izgradnju III. kraka Primošten, ulica Put Murve i ulica Podakraja u iznosu od 597.600,76 eura i izgradnju ceste u ulici Dr. Franje Tuđmana u iznosu od 251.363,21 euro te ulaganja u 2023. u rekonstrukciju doma za starije i nemoćne osobe u iznosu od 919.814,78 eura i izgradnju javnog parkinga uz pristupnu cestu Vidikovcu Gospe od Loreta u iznosu od 289.409,70 eura. U prosincu 2024. smanjena je vrijednost imovine u pripremi za sva završena ulaganja u iznosu od 3.427.911,29 eura (izgradnja zdravstvene stanice, uređenje obale i obalnih šetnica, izgradnja III. kraka Primošten i ceste u ulici Dr. Franje Tuđmana te izgradnja javnog parkinga uz pristupnu cestu Vidikovcu Gospe od Loreta i drugo), a za rekonstrukciju doma za starije i nemoćne osobe u tijeku je izdavanje potrebnih dozvola.

Općina je u prosincu 2023. donijela Strategiju upravljanja imovinom u vlasništvu Općine Primošten za razdoblje od 2022. do 2028. godine, kojom su određeni ciljevi i smjernice upravljanja i raspolaganja imovinom. Godišnjim planom upravljanja imovinom Općine Primošten za 2023. određeni su kratkoročni ciljevi i smjernice upravljanja imovinom u vlasništvu Općine. Izvješće o provedbi Godišnjeg plana upravljanja imovinom za 2023. usvojilo je Općinsko vijeće u listopadu 2024. Ustrojen je Registar imovine koji nije cjelovit, a sadrži podatke o vrsti imovine, katastarskoj čestici, površini katastarske čestice, nositelju prava, udjelu nositelja prava te pravnoj osnovi korištenja.

Novčana sredstva u iznosu od 4.788.817,19 eura u cijelosti se odnose na novac na žiroračunu kod poslovne banke.

Ukupna potraživanja koncem 2023. iskazana su u iznosu od 3.490.126,16 eura, od čega se na ispravak vrijednosti potraživanja odnosi 26.360,73 eura (obavljen je u 2021.), te potraživanja umanjena za ispravak vrijednosti iznose 3.463.765,43 eura. Ukupna potraživanja odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 2.586.097,39 eura, od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 712.850,81 euro, za dane zajmove u iznosu od 128.126,85 eura i od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo u iznosu od 63.051,11 eura. Prema obveznim analitičkim podacima iz Bilance, dospjela su potraživanja u iznosu od 3.427.075,05 eura.

Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici evidentirani u poslovnim knjigama u iznosu od 1.208.454,45 eura odnose se na vrijednost udjela u glavnici trgovačkih društava u javnom sektoru (trgovačkih društava za obavljanje komunalnih djelatnosti te za javnu odvodnju u vlasništvu Općine i trgovačkog društva za vodoopskrbu i odvodnju te pročišćavanje otpadnih voda u suvlasništvu Općine) u iznosu od 1.205.799,99 eura i udjele u glavnici trgovačkih društava izvan javnog sektora (trgovačko društvo za radijsku djelatnost) u iznosu od 2.654,46 eura. Prema podacima iz sudskog registra, Općina je u vlasništvu trgovačkog društva za odvodnju čiji temeljni kapital iznosi 65.034,18 eura. Vrijednost temeljnog kapitala navedenog društva nije evidentirana u poslovnim knjigama Općine za 2023. Temeljni kapital trgovačkog društva za obavljanje komunalnih djelatnosti koje je u vlasništvu Općine iznosi 464.529,83 eura, a u poslovnim knjigama je vrijednost udjela u navedenom trgovačkom društvu evidentirana u iznosu od 7.963,37 eura, što je manje za 456.566,46 eura. Općina je u 2024. u poslovnim knjigama evidentirala podatke o udjelima u glavnici trgovačkih društava u skladu s podacima iz sudskog registra.

Ukupne obveze koncem 2023. iskazane su u iznosu od 3.149.632,24 eura. Odnose se na obveze za kredite i zajmove u iznosu od 2.767.857,55 eura, rashode poslovanja u iznosu od 233.497,38 eura i nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 148.277,31 euro. U odnosu na prethodnu godinu veće su za 99.266,26 eura ili 3,3 %. Prema podacima iz Izvještaja o obvezama iskazane su dospjele obveze u iznosu od 248.415,67 eura i nedospjele obveze u iznosu od 2.901.216,57 eura. Obveze za kredite i zajmove koncem 2023. odnose se na obveze za pet kredita kod poslovnih banaka. U prethodnim godinama (od 2008. do 2019.) Općina se zadužila uzimanjem kredita kod poslovnih banaka (četiri kredita) za izgradnju višenamjenske polivalentne zgrade, financiranje više kapitalnih projekata (drugi krak Primoštena, što podrazumijeva rekonstrukciju i izgradnju Trga don Ive Šarića i Ulice bana Josipa Jelačića, izgradnja spomenika i rekonstrukcija doma za starije i nemoćne), izgradnju trećeg kraka Primošten, ulica Put murve i ulica Podakraja te za refinanciranje dugoročnog kredita iz 2013. za projekt građenja zdravstvene stanice u Primoštenu. U srpnju 2023. Općina se zadužila kod poslovne banke za financiranje rekonstrukcije doma za starije i nemoćne osobe u iznosu od 1.327.228,08 eura. Ugovoren je rok korištenja kredita do konca 2024. te način isplate na račune prodavatelja, dobavljača i izvođača radova na temelju prihvatljive dokumentacije kojom se dokazuje namjensko korištenje kredita. Ugovoren je povrat kredita u 180 jednakih mjesečnih rata, od kojih prva dospijeva 31. siječnja 2025., a posljednja 31. prosinca 2039. Ugovorena je kamata za iskorišteni dio kredita 1,5 % godišnje, nepromjenjiva, sukladno HBOR-ovom programu Investicije javnog sektora. Nije ugovorena kamata za neiskorišteni dio kredita. U 2023. iskorišten je dio kredita u iznosu od 636.736,97 eura. Zaduzivanje je obavljeno na temelju odluka Općinskog vijeća i uz pribavljene suglasnosti za zaduzivanje Vlade Republike Hrvatske.

Obveze za kredite i zajmove početkom 2023. iznosile su 2.584.306,50 eura, tijekom 2023. povećane su za iskorišteni dio kredita i negativne tečajne razlike u iznosu od 653.457,49 eura, smanjene su za otplaćene glavnice kredita u 2023. u iznosu od 462.532,95 eura i naknadno je evidentirano smanjenje obveza za plaćenu ratu kredita iz 2022. u iznosu od 7.373,49 eura te obveze za kredite i zajmove koncem 2023. iznose 2.767.857,55 eura.

Izvanbilančni zapisi iskazani su u vrijednosti od 96.344,50 eura. Prema podacima iz poslovnih knjiga odnose se na potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku. U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima za 2023. nisu iskazani instrumenti osiguranja plaćanja i potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku. U vrijeme obavljanja revizije (studenj 2024.) u poslovnim knjigama u okviru izvanbilančne evidencije evidentirani su primljeni i dani instrumenti osiguranja plaćanja u iznosu od 5.561.440,02 eura te potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku u iznosu od 1.892.565,91 euro.

Javna nabava

Općina je javni naručitelj i obveznik primjene Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16 i 114/22), Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17, 144/20 i 30/23) te drugih provedbenih propisa koji uređuju područje javne nabave. Postupci jednostavne nabave uređeni su Pravilnikom o provedbi postupaka jednostavne nabave iz siječnja 2018. i Pravilnikom o provedbi postupaka jednostavne nabave iz prosinca 2023.

Općina je za 2023. donijela Plan nabave (siječanj 2023.) te tri izmjene i dopune Plana nabave (srpanj, rujan i prosinac 2023.). Posljednjim Izmjenama i dopunama Plana nabave planirana je nabava roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti od 945.019,85 eura bez PDV-a, od čega se na javnu nabavu odnosi 345.000,00 eura, a na jednostavnu nabavu 600.019,85 eura. Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma je ustrojen i ažuriran. Plan nabave i Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma objavljeni su na mrežnim stranicama Općine te u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske, u skladu s odredbama Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi.

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2023., ukupno je nabavljeno roba, radova i usluga u vrijednosti od 1.011.415,82 eura bez PDV-a. Zaključena su dva ugovora o javnoj nabavi roba u vrijednosti od 482.093,69 eura bez PDV-a. Nabava roba i usluga procijenjene vrijednosti do 26.540,00 eura odnosno radova do 66.360,00 eura (jednostavna nabava) obavljena je u vrijednosti od 529.322,13 eura, od čega se na nabavu radova odnosi 342.838,02 eura, usluga 140.905,86 eura i roba 45.578,25 eura.

Revizijskim postupcima obuhvaćeno je 19 postupaka nabave u vrijednosti od 3.245.595,55 eura bez PDV-a, od čega se šest odnosi na otvorene postupke javne nabave ukupne vrijednosti od 2.963.918,51 euro bez PDV-a, odnosno 3.704.898,14 eura s PDV-om te 13 postupaka jednostavne nabave ukupne vrijednosti od 281.677,04 eura bez PDV-a, odnosno 341.576,43 eura s PDV-om.

III. REVIZIJA ZA 2023.

Postupci revizije provedeni su od 9. rujna 2024. do 13. lipnja 2025.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem Općine.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članci 131. – 140. (Narodne novine 144/21)
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20)
3. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 37/22)
4. Uputa o obavljanju popisa imovine i obveza (Ministarstvo financija, prosinac 2015.).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o proračunu
2. Zakon o fiskalnoj odgovornosti
3. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
4. Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske
5. Zakon o pravu na pristup informacijama, članci 10. i 11.
6. Zakon o sprječavanju sukoba interesa, članak 4. (Narodne novine 143/21)
7. Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi
8. Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 127/17, 138/20, 151/22 i 114/23)
9. Zakon o lokalnim porezima (Narodne novine 115/16, 101/17, 114/22 i 114/23)
10. Zakon o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 86/08, 61/11, 4/18 i 112/19)
11. Zakon o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi
12. Zakon o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora (Narodne novine 125/11, 64/15, 112/18 i 112/19)

13. Zakon o komunalnom gospodarstvu, članci 76. – 102. (Narodne novine 68/18, 110/18 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 32/20)
14. Zakon o javnoj nabavi
15. Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, članak 391. (Narodne novine 91/96, 68/98, 137/99 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 22/00 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12, 152/14, 81/15 – pročišćeni tekst i 94/17 – ispravak)
16. Zakon o financiranju vodnoga gospodarstva (Narodne novine 153/09, 90/11, 56/13, 120/16, 127/17 i 66/19)
17. Zakon o vodnim uslugama (Narodne novine 66/19)
18. Pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
19. Pravilnik o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna (Narodne novine 24/13, 102/17, 1/20 i 147/20), na snazi do 25. srpnja 2023.
20. Pravilnik o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna i financijskog plana (Narodne novine 85/23), na snazi od 25. srpnja 2023.
21. Pravilnik o rokovima i postupcima praćenja i izvješćivanja o provedbi akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 44/23)
22. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10, 120/13 i 1/20)
23. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi
24. Uredba o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila (Narodne novine 95/19)
25. Uredba o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (Narodne novine 26/15 i 37/21)
26. Uredba o uslužnim područjima (Narodne novine 70/23)
27. Statut (veljača i lipanj 2021.)
28. Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave (siječanj 2018.)
29. Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave (prosinac 2023.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Općine. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz proračuna, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Općine. Provjerena je dokumentacija u vezi s područjima revizije: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava. Obavljeni su razgovori i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s pojedinim poslovnim događajima. Provjerena je provedba naloga i preporuka iz prošle revizije koja je obavljena za 2012.

Nalaz za 2023.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2023. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, računovodstveno poslovanje i financijske izvještaje, rashode i izdatke, potraživanja, imovinu i javnu nabavu.

1. Sustav unutarnjih kontrola

- 1.1. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja. Propisan je, između ostalog, odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru i Zakona o fiskalnoj odgovornosti.

Prema odredbama članaka 4., 12. i 13. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, sustav unutarnjih kontrola je skup načela, metoda i postupaka unutarnjih kontrola koji je uspostavila odgovorna osoba institucije u svrhu uspješnog upravljanja i ostvarenja općih ciljeva kao što su obavljanje poslovanja na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način, usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, zaštita sredstava od gubitaka, zlouporabe i štete, jačanje odgovornosti za ostvarenje poslovnih ciljeva te pouzdanost i sveobuhvatnost financijskih i drugih izvještaja. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja. Odgovorna osoba institucije treba uspostaviti upravljanje rizicima kao cjelovit proces utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika u odnosu na poslovne ciljeve te poduzimanja potrebnih mjera radi smanjenja rizika. Odgovorna osoba institucije treba uspostaviti kontrole koje uključuju pisana pravila, procedure, postupke i druge mjere ili aktivnosti radi smanjenja rizika na prihvatljivu razinu u svrhu ostvarenja poslovnih ciljeva, a uspostavljaju se kao prethodne i naknadne kontrole o čijim oblicima odlučuje odgovorna osoba institucije uvažavajući posebnosti poslovanja institucije i poštivanje načela razdvajanja dužnosti. Prema odredbi članka 4. Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, okvir za razvoj sustava unutarnjih kontrola sadrži razradu pet međusobno povezanih komponenti unutarnjih kontrola, koje se temelje na Međunarodnom okviru za unutarnju kontrolu: kontrolno okruženje, upravljanje rizicima, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacija, praćenje i procjena. Prema Okviru za razvoj sustava unutarnjih kontrola, koji je prilog 1 navedenog Pravilnika, točke 2.1. Upravljanje rizicima, ključni zahtjevi u vezi s upravljanjem rizicima odnose se na utvrđivanje rizika za strateške, programske i operativne ciljeve, procjenjivanje vjerojatnosti nastanka i učinka rizika, utvrđivanje mjera za postupanje po utvrđenim rizicima i odgovorne osobe za njihovu realizaciju, dokumentiranje rizika u registru rizika te na uspostavu sustava izvještavanja o utvrđenim rizicima i realizaciji mjera za njihovo smanjenje. Smjernicama za upravljanje rizicima u poslovanju institucija javnog sektora, koje je donijelo Ministarstvo financija u svibnju 2017., određeno je, između ostalog, da su općine obvezne ustrojiti registar rizika u kojem mogu imati sadržane i informacije o rizicima za institucije iz nadležnosti, osobito za institucije iz nadležnosti koje su manje u smislu financijskih sredstava kojima raspolažu i broja zaposlenih.

Registri rizika se ažuriraju po potrebi, a najmanje jednom godišnje, u okviru redovnog godišnjeg ciklusa upravljanja rizicima te u cilju praćenja provedbe planiranih mjera za ublažavanje rizika. Registar rizika nije ustrojen.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti registar rizika u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru i Smjernicama za upravljanje rizicima u poslovanju institucija javnog sektora.

Općina je u srpnju 2013. imenovala osobu zaduženu za nepravilnosti. Imenovana osoba za nepravilnosti od 2021. obavlja dužnosničku funkciju u Županiji, a druga osoba za nepravilnosti nije imenovana. Odredbom članka 43., stavka 2. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, propisano je da odgovorne osobe nadležnih ministarstava i drugih državnih tijela na razini razdjela organizacijske klasifikacije te jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave imenuju osobu za nepravilnosti koja, između ostalog, zaprima prijave o nepravilnostima od zaposlenika, građana ili anonimnih prijavitelja, procjenjuje osnovanost zaprimljenih prijava o nepravilnostima i predlaže način postupanja u skladu s pravilnikom kojim se utvrđuju obveze i način postupanja po prijavljenim/uočenim nepravilnostima te priprema godišnje objedinjeno izvješće o nepravilnostima.

Državni ured za reviziju nalaže imenovati osobu za nepravilnosti u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru.

Donesena je većina unutarnjih akata koji su potrebni za redovan rad Općine. Općina nije donijela akt o mjerilima i načinu korištenja nenamjenskih donacija i vlastitih prihoda proračunskih korisnika Općine. U Odluci o izvršenju Proračuna za 2023., između ostalog, određeno je da proračunski korisnici smiju koristiti proračunska sredstva samo za namjene koje su utvrđene Proračunom, i to do visine utvrđene u njegovom posebnom dijelu. Ostali prihodi korisnika, koje oni ostvaruju iz drugih izvora (vlastiti prihodi od participacije roditelja, članarine, donacije i slično), ne uplaćuju se u proračun. Odredbom članka 56. Zakona o proračunu, određeno je, između ostalog, da načelnik, gradonačelnik, župan donose akt o mjerilima i načinu korištenja nenamjenskih donacija i vlastitih prihoda proračunskih korisnika iz svoje nadležnosti.

Upute za izradu i dostavu prijedloga financijskih planova proračunskih korisnika Općine za razdoblje od 2023. do 2025. nisu sastavljene. Odredbom članka 26. Zakona o proračunu, propisano je da na temelju uputa Ministarstva financija za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, upravno tijelo za financije u suradnji s drugim upravnim tijelima izrađuje uputu za izradu i dostavu prijedloga financijskih planova upravnih tijela te proračunskih i izvanproračunskih korisnika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Tijekom 2023. ostvareni su rashodi za pomoći proračunskim korisnicima Općine u iznosu od 191.296,75 eura te tekuće i kapitalne donacije u iznosu od 349.345,45 eura. Kontrole na licu mjesta obavljane su za dodjelu pojedinih tekućih donacija, a prijenos sredstava proračunskim korisnicima obavlja se na temelju zahtjeva korisnika uz priloženu dokumentaciju. Odredbom članka 13. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru propisano je da odgovorna osoba institucije treba uspostaviti kontrole koje uključuju pisana pravila, procedure, postupke i druge mjere ili aktivnosti radi smanjenja rizika na prihvatljivu razinu, a u svrhu ostvarenja poslovnih ciljeva.

Općina nije donijela pisana pravila kojima će se urediti način suradnje, međusobna komunikacija, izvještavanje i druge aktivnosti između Općine i proračunskih korisnika. Također, nije donijela pisana pravila kojima će se urediti načini postupanja i obveze Općine u provođenju kontrole na licu mjesta kod krajnjih korisnika prijenosa sredstava iz proračuna Općine.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti akt o mjerilima i načinu korištenja nenamjenskih donacija i vlastitih prihoda proračunskih korisnika iz svoje nadležnosti te sastaviti upute za izradu i dostavu prijedloga financijskih planova proračunskih korisnika za proračunsku godinu u skladu s odredbama Zakona o proračunu. Državni ured za reviziju preporučuje donijeti pisana pravila kojima će se urediti načini suradnje, međusobna komunikacija, izvještavanje i druge aktivnosti između Općine i proračunskih korisnika u njezinoj nadležnosti te postupanja i obveze Općine u provođenju kontrole na licu mjesta kod krajnjih korisnika prijenosa sredstava iz proračuna Općine.

1.2. Općina se nije očitovala na ovu točku Nalaza.

2. Planiranje i izvršenje proračuna

2.1. Proračunom Općine za 2023., koji je donesen u prosincu 2022., planirani su prihodi i primici u iznosu od 5.062.066,42 eura, rashodi i izdaci u iznosu od 5.508.614,90 eura te je planirano korištenje viška prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 446.548,48 eura. Izmjenama i dopunama Proračuna iz prosinca 2023. planirani su prihodi i primici te rashodi i izdaci u iznosu od 6.168.041,50 eura.

Proračun se sastoji od plana za proračunsku godinu i projekcija za sljedeće dvije godine te sadrži opći dio, posebni dio i obrazloženje. U Općem dijelu Proračuna u okviru Računa prihoda i rashoda, prihodi i rashodi su iskazani prema ekonomskoj klasifikaciji, a nisu iskazani prema izvorima financiranja te rashodi nisu iskazani prema funkcijskoj klasifikaciji. Nadalje, u okviru Računa financiranja, primici od financijske imovine i zaduživanja te izdaci za financijsku imovinu i otplate instrumenata zaduživanja iskazani su prema ekonomskoj klasifikaciji, a nisu iskazani prema izvorima financiranja.

Odredbama članka 29. Zakona o proračunu, između ostalog, propisano je da se Račun prihoda i rashoda proračuna sastoji od prihoda i rashoda iskazanih prema izvorima financiranja i ekonomskoj klasifikaciji te rashoda iskazanih prema funkcijskoj klasifikaciji. Nadalje, propisano je da se u Računu financiranja iskazuju primici od financijske imovine i zaduživanja te izdaci za financijsku imovinu i otplate instrumenata zaduživanja prema izvorima financiranja i ekonomskoj klasifikaciji.

Prema odredbi članka 30. Zakona o proračunu, posebni dio proračuna sastoji se od plana rashoda i izdataka Općine i njihovih proračunskih korisnika iskazanih po organizacijskoj klasifikaciji, izvorima financiranja i ekonomskoj klasifikaciji, raspoređenih u programe koji se sastoje od aktivnosti i projekata. Programi u Posebnom dijelu Proračuna ne sadrže, između ostalog, zakonsku osnovu za uvođenje programa, opis, opće i posebne ciljeve te pokazatelje uspješnosti, a aktivnosti ne sadrže zakonsku osnovu za uvođenje aktivnosti odnosno projekta, opis te pokazatelje uspješnosti kako je propisano odredbama članka 10. Pravilnika o proračunskim klasifikacijama.

Odredbama članka 8. Pravilnika o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 4/24), koji je stupio na snagu u siječnju 2024., a primjenjuje se u knjigovodstvenim evidencijama od 1. siječnja 2025., propisano je kako program sadrži brojčanu oznaku, naziv, opis i ciljeve provedbe te pokazatelje uspješnosti. Nadalje, aktivnost i projekt sadrži brojčanu oznaku, naziv, pravnu osnovu za uvođenje aktivnosti odnosno projekta, opis te pokazatelje uspješnosti.

Obrazloženje Proračuna sastoji se od obrazloženja Općeg dijela Proračuna i obrazloženja Posebnog dijela Proračuna. Obrazloženje Općeg dijela Proračuna sadrži obrazloženje prihoda i rashoda, a ne sadrži obrazloženje primitaka (naveden je samo planirani iznos) te izdataka. Odredbom članka 31., stavka 4. Zakona o proračunu, između ostalog, propisano je da obrazloženje općeg dijela proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave sadrži obrazloženje prihoda i rashoda, primitaka i izdataka proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2023., višak prihoda i primitaka ostvaren je u iznosu od 2.016.393,81 euro. Preneseni višak prihoda i primitaka ostvaren je u iznosu od 1.750.727,46 eura (višak prihoda i primitaka za 2022. u iznosu od 807.575,75 eura i višak iz prethodnih godina u iznosu od 943.151,71 euro) te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 3.767.121,27 eura. Općinsko vijeće nije donijelo Odluku o raspodjeli rezultata poslovanja Općine za 2023. Izmjenama i dopunama Proračuna iz prosinca 2023. nije planirano korištenje viška prihoda iz prethodnih godina. Također, Proračunom Općine za 2024. i projekcijama za 2025. i 2026. nije planirano korištenje procijenjenog prenesenog viška prihoda odnosno Izmjenama i dopunama Proračuna za 2024. nije planirano korištenje prenesenog viška prihoda i primitaka iz 2023. Višegodišnji plan uravnoteženja nije donesen. Odredbama članka 37. Zakona o proračunu, između ostalog, propisana je obveza donošenja višegodišnjeg plana uravnoteženja, ako jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihovi proračunski i izvanproračunski korisnici ne mogu preneseni višak zbog njegove veličine, u cijelosti iskoristiti u jednoj proračunskoj godini odnosno preneseni manjak podmiriti do kraja proračunske godine. Višegodišnji plan uravnoteženja proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave uz proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, a izgled i sadržaj višegodišnjeg plana uravnoteženja treba pravilnikom propisati ministar financija. Odredbama članka 16. Pravilnika o planiranju u sustavu proračuna (Narodne novine 1/24), koji je stupio na snagu u siječnju 2024., a primjenjuje se počevši od proračunskog procesa za razdoblje od 2025. do 2027., propisan je izgled i sadržaj višegodišnjeg plana uravnoteženja.

Državni ured za reviziju nalaže sastaviti proračun prema propisanim proračunskim klasifikacijama, uz planirane programe i aktivnosti utvrditi sve propisane elemente te sastaviti cjelovito obrazloženje općeg dijela proračuna u skladu s odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o proračunskim klasifikacijama. Nadalje, nalaže proračunom i izmjenama i dopunama proračuna planirati korištenje viška odnosno pokriće manjka prihoda i primitaka te ako se ne može u cijelosti iskoristiti višak odnosno podmiriti manjak do kraja proračunske godine, donijeti višegodišnji plan uravnoteženja u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

Godišnji izvještaj o izvršenju proračuna za 2023. nije dostavljen nadležnim tijelima u propisanim rokovima. Podnesen je Općinskom vijeću u srpnju 2024., koje ga je usvojilo 29. srpnja 2024., a trebao je biti dostavljen do 31. svibnja tekuće godine za prethodnu godinu. Odredbama članka 89. Zakona o proračunu i članka 55. Pravilnika o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna i financijskog plana, koji je na snazi od 25. srpnja 2023., propisano je, između ostalog, da načelnik podnosi predstavničkom tijelu na donošenje godišnji izvještaj o izvršenju proračuna do 31. svibnja tekuće godine za prethodnu godinu. Nadalje, navedeni Godišnji izvještaj o izvršenju proračuna Općine za 2023. dostavljen je Ministarstvu financija 18. rujna 2024. i Državnom uredu za reviziju 29. listopada 2024., umjesto u roku od 15 dana nakon što ga donese predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Odredbama članka 90. Zakona o proračunu i članka 56. Pravilnika o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna i financijskog plana, propisano je da se godišnji izvještaj o izvršenju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dostavlja Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju u roku od 15 dana nakon što ga donese predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Prema Godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna za 2023. prihodi i primici Općine i proračunskih korisnika ostvareni su u iznosu od 5.954.268,54 eura, što je 213.772,96 eura ili 3,5 % manje od planiranih. Vrijednosno značajnija odstupanja u odnosu na Proračun odnose se na manje ostvarene primitke od zaduživanja za 563.263,03 eura ili 46,9 % zbog manje ostvarenih primitaka od primljenih kredita od tuzemnih financijskih institucija izvan javnog sektora. Više su ostvareni prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada za 315.311,14 eura ili 21,3 % zbog više ostvarenih prihoda od komunalnog doprinosa. Rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu od 3.961.085,08 eura, što je 2.206.956,42 eura ili 35,8 % manje od planiranih. Vrijednosno značajnija odstupanja u odnosu na Proračun odnose se na manje ostvarene rashode za nabavu proizvedene dugotrajne imovine za 2.091.240,46 eura ili 53,9 %, najvećim dijelom zbog manje ostvarenih rashoda za rekonstrukciju doma za starije i nemoćne. S obzirom na to da su Izmjene i dopune Proračuna donesene u prosincu 2023., kada je bila poznata dinamika ostvarenja rashoda za nabavu nefinancijske imovine, ostvarenje rashoda do konca godine trebalo je realnije procijeniti.

U Godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna za 2023., podaci o izvršenju pojedinih rashoda Općine i proračunskih korisnika nisu točno iskazani. U navedenom Izvještaju, za dječji vrtić te narodnu knjižnicu i čitaonicu iskazani su podaci o izvršenju iz Polugodišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna za 2023. Prema podacima iz Godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna, prihodi i rashodi dječjeg vrtića ostvareni su u iznosu od 103.707,42 eura, dok su prema podacima iz Godišnjeg izvještaja o izvršenju financijskog plana dječjeg vrtića za 2023. i Financijskog izvještaja dječjeg vrtića za 2023. prihodi ostvareni u iznosu od 377.663,14 eura, a rashodi u iznosu od 338.851,93 eura. Nadalje, u Godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna, prihodi i rashodi narodne knjižnice i čitaonice ostvareni su u iznosu od 4.011,22 eura, dok su prema podacima iz Financijskih izvještaja narodne knjižnice i čitaonice za 2023. (godišnji izvještaj o izvršenju financijskog plana za 2023. nije sastavljen) prihodi ostvareni u iznosu od 45.139,67 eura, a rashodi u iznosu od 43.625,69 eura.

Nadalje, u Godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna nisu iskazani podaci o izvršenju rashoda Općine u ukupnom iznosu od 496.560,07 eura, od čega za izgradnju javnog parkinga uz pristupnu cestu Vidikovcu Gospe od Loreta u iznosu od 289.409,70 eura, uređenje obale i obalnih šetnica u iznosu od 159.390,37 eura te stipendije u iznosu od 47.760,00 eura. Na navedeni način u Godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna Općine za 2023. nije osigurano izvještajno praćenje ostvarivanja prihoda i rashoda Općine i proračunskih korisnika. Odredbama članka 78. Zakona o proračunu propisano je da posebni dio polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna sadrži izvršenje rashoda i izdataka državnog proračuna odnosno proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihovih proračunskih korisnika iskazanih po organizacijskoj klasifikaciji, izvorima financiranja i ekonomskoj klasifikaciji, raspoređenih u programe koji se sastoje od aktivnosti i projekata.

Državni ured za reviziju nalaže godišnji izvještaj o izvršenju proračuna dostaviti predstavničkom tijelu Općine i nadležnim tijelima u propisanim rokovima u skladu s odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna i financijskog plana. Nadalje, nalaže u godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna iskazati točne podatke o izvršenju prihoda i rashoda Općine i proračunskih korisnika u skladu s odredbama Zakona o proračunu. Državni ured za reviziju preporučuje više pozornosti posvetiti planiranju, kako bi proračun bio realniji, pouzdaniji i u funkciji praćenja ostvarenja planiranih programa i aktivnosti.

U prosincu 2021. donesen je Provedbeni program Općine Primošten za razdoblje 2021. – 2025. Navedenim Provedbenim programom su utvrđeni vizija i misija Općine, razvojne potrebe i razvojni potencijali, ciljevi i prioriteti razvoja, mjere za provedbu ciljeva te okvir za praćenje i izvještavanje. Općina nije sastavila izvješće o provedbi Provedbenog programa Općine za 2023.

Odredbom članka 26. Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske, određeno je da jedinica lokalne samouprave godišnje putem lokalnog koordinatora izvješćuje regionalnog koordinatora Koordinacijsko tijelo o provedbi provedbenog programa. Nadalje, odredbom članka 8. Pravilnika o rokovima i postupcima praćenja i izvješćivanja o provedbi akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, određeno je da tijelo zaduženo za izradu provedbenog programa jedinice lokalne samouprave dostavlja regionalnom koordinatoru usvojeno godišnje izvješće o provedbi provedbenog programa jedinice lokalne samouprave za prethodnu godinu do 15. veljače tekuće godine. Općinski načelnik je u srpnju 2021. donio Odluku o imenovanju lokalnog koordinatora za obavljanje i koordinaciju poslova strateškog planiranja za Općinu Primošten u kojoj je navedeno da lokalni koordinator, između ostalog, nadzire i prati provedbu akata strateškog planiranja te izvješćuje općinskog načelnika i regionalnog koordinatora o njihovoj provedbi.

Državni ured za reviziju nalaže sastaviti godišnje izvješće o provedbi provedbenog programa Općine u skladu s odredbama Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske te Pravilnika o rokovima i postupcima praćenja i izvješćivanja o provedbi akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

2.2. *Općina u Očitovanju navodi da je u postupku izrade i donošenja Proračuna za 2023., kao temeljnu svrhu imala osigurati funkcionalnu provedbu planiranih aktivnosti i stabilnost proračunskog sustava. Iako određene klasifikacijske dimenzije, poput izvora financiranja i funkcijske klasifikacije, moguće nisu bile prikazane u punom opsegu, sve planirane stavke bile su jasno razrađene prema ekonomskoj klasifikaciji i povezane s konkretnim aktivnostima. Takav pristup ni u kojem trenutku nije doveo u pitanje transparentnost ni zakonitost izvršavanja proračuna. Sam sadržaj Posebnog dijela proračuna temelji se na realnim razvojnim potrebama i prioritetima te iako pojedini programi i aktivnosti nisu sadržavali izričitu zakonsku osnovu i pokazatelje uspješnosti u formalnom smislu, svrha i cilj svake stavke bili su jasno definirani u okviru samog dokumenta, pratećih obrazloženja i rasprava na sjednicama Općinskog vijeća. Nadalje, navodi da, u vezi s donošenjem odluke o raspodjeli rezultata poslovanja za 2023., nije provedeno u rokovima propisanim zakonskim okvirom, međutim raspoloživi višak prihoda nije korišten bez odluke niti su sredstva utrošena protivno proračunskim načelima. Plan uravnoteženja nije donesen jer Općina posluje unutar zakonskih okvira fiskalne odgovornosti, a manjak iz prethodnih razdoblja nije utjecao na stabilnost proračuna niti na izvršavanje obveza. Sam izvještaj o izvršenju proračuna za 2023. izrađen je s ciljem obuhvata točnih i ažurnih podataka, uključujući one od proračunskih korisnika. Iako je podnesen Općinskom vijeću u srpnju 2024., a naknadno dostavljen nadležnim tijelima, ističe da sadržaj izvještaja u cijelosti odražava stvarno izvršenje proračuna te da su sve transakcije prikazane na istinit i transparentan način. Uočene razlike između izvještaja Općine i pojedinih korisnika rezultat su očito metodoloških razlika, koje će se u budućnosti dodatno uskladiti kroz raniju koordinaciju u izvještajnom procesu. Izvješće o provedbi Provedbenog plana za 2023. bit će izrađeno sukladno obvezama iz sustava strateškog planiranja. Aktivnosti iz tog plana već su uključene u druge izvještajne dokumente podnesene Općinskom vijeću (polugodišnji i godišnji izvještaj načelnika, izvještaji o izvršenju programa), čime je osigurana njihova transparentnost i dostupnost.*

3. Računovodstveno poslovanje i financijski izvještaji

3.1. Općina je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Nepravilnosti su utvrđene u vezi s vođenjem poslovnih knjiga i evidentiranjem poslovnih događaja, popisom imovine i obveza te financijskim izvještajima.

– Poslovne knjige

Rashodi za gorivo (motorni benzin i dizel gorivo) u iznosu od 4.303,35 eura evidentirani su na temelju mjesečnih računa za gorivo kupljeno na temelju kartice jednog dobavljača i ispostavljenih pojedinačnih računa za kupljeno gorivo kod drugog dobavljača (bez kartice). Općina ima pet službenih vozila (dva službena automobila i tri skutera) za obavljanje djelatnosti. Može se utvrditi ukupna mjesečna potrošnja goriva po službenim vozilima nabavljenog putem kartice za gorivo dobavljača, a ne može potrošnja goriva kupljenog od drugog dobavljača (bez kartice), jer u tim računima nije navedeno na koje se službeno vozilo odnose. Općina ne vodi evidenciju korištenja službenih vozila i ne prati mjesečnu potrošnju goriva po prijađenim kilometrima.

Pravilnikom o korištenju službenih vozila Općine Primošten koji je donijelo Općinsko vijeće u veljači 2014., između ostalog, utvrđeno je da su korisnici službenih automobila dužni voditi evidenciju o korištenju službenog automobila, odnosno voditi evidenciju o izvršenim radnjama i prijeđenim kilometrima na prethodno utvrđenom obrascu putnog naloga ili putnog radnog lista kojim je zaduženo vozilo.

Koncem 2023. u glavnoj knjizi su evidentirana i u financijskim izvještajima iskazana potraživanja u ukupnom iznosu od 3.490.126,16 eura. Za potraživanja u iznosu od 334.387,76 eura koja se odnose na potraživanja od naknade za korištenje nefinancijske imovine u iznosu od 254.608,42 eura, potraživanja za dane zajmove u iznosu od 52.845,93 eura (kratkoročne zajmove dane neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima u tuzemstvu u iznosu od 50.076,20 eura te dugoročne zajmove dane neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima u tuzemstvu u iznosu od 2.769,73 eura) te kamate na dane zajmove u iznosu od 26.933,41 euro (trgovačkim društvima i obrtnicima izvan javnog sektora u iznosu od 25.075,29 eura i potraživanja za kamate na dane zajmove neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima u iznosu od 1.858,12 eura) nisu ustrojene analitičke evidencije, a glavna knjiga ne osigurava potrebne podatke (po subjektima, računima, pojedinačnim iznosima, rokovima dospelosti, zateznim kamatama i drugo). U okviru potraživanja za ostale prihode od imovine evidentirana su potraživanja za naknade za zadržavanje nezakonito izgrađene zgrade u prostoru u iznosu od 26.662,86 eura, od kojih se za potraživanja u iznosu od 24.707,15 eura iz prethodnih godina iz poslovnih knjiga i analitičke evidencije ne može utvrditi na što se odnose. Prema obrazloženju zaposlenika Općine, navedena potraživanja se odnose na potraživanja iz 2017.

Podaci o potraživanjima od naknada za priključak i od prodaje nefinancijske imovine evidentirani u glavnoj knjizi nisu usklađeni s podacima u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji. Potraživanja za naknade za priključak su u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji evidentirana u iznosu od 32.951,42 eura, a u glavnoj knjizi u iznosu od 88.289,94 eura, što je 55.338,52 eura više nego u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji. Nadalje, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji evidentirana su u iznosu od 52.912,14 eura, a u glavnoj knjizi u iznosu od 712.850,81 euro, što je 659.938,67 eura više nego u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji.

Koncem 2023. podaci o vrijednosti nefinancijske imovine iskazani u financijskim izvještajima istovjetni su podacima u glavnoj knjizi. Podaci o vrijednosti nefinancijske imovine u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama nefinancijske imovine nisu usklađeni s podacima u glavnoj knjizi. Prema podacima iz analitičke evidencije vrijednost nefinancijske imovine koncem 2023. nakon ispravka vrijednosti evidentirana je u iznosu od 15.512.991,31 euro, a u glavnoj knjizi i financijskim izvještajima u iznosu od 17.929.123,88 eura, što je 2.416.132,57 eura više nego u analitičkoj evidenciji dugotrajne imovine, najvećim dijelom jer je pojedina imovina evidentirana u glavnoj knjizi, a nije evidentirana u analitičkoj evidenciji dugotrajne imovine (primjerice, u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama nefinancijske imovine evidentirana je vrijednost zemljišta u iznosu od 886.804,79 eura, a u glavnoj knjizi i financijskim izvještajima u iznosu od 1.948.191,35 eura, što je 1.061.386,56 eura više, dok je sadašnja vrijednost građevinskih objekata u pomoćnim evidencijama evidentirana u iznosu od 10.996.593,16 eura, a u glavnoj knjizi i financijskim izvještajima u iznosu od 11.336.523,02 eura, što je 339.929,86 eura više).

Prema odredbama članka 7. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, koji je bio na snazi do 30. prosinca 2023., propisano je između ostalog, da su pomoćne knjige analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički. Nadalje, proračuni su obvezni voditi, između ostalog, evidenciju korištenja službenih vozila te analitičko knjigovodstvo potraživanja (po subjektima, računima, pojedinačnim iznosima, rokovima dospelosti, zateznim kamatama i drugo), ako se izravnim raščlanjivanjima stavki glavne knjige ne osiguravaju potrebni podaci. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 158/23) stupio je na snagu 30. prosinca 2023., a u knjigovodstvenim evidencijama u primjeni je od siječnja 2025., dok je Pravilnik o izmjenama i dopunama navedenog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 154/24) stupio na snagu 31. prosinca 2024. (dalje u tekstu: novi Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu). Odredbama članaka 13., 14. i 15. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu na isti način je propisano vođenje poslovnih knjiga.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti i voditi evidenciju korištenja službenih vozila, a za potraživanja koja se odnose na naknade za korištenje nefinancijske imovine, dane zajmove i kamate na dane zajmove voditi analitičku knjigovodstvenu evidenciju u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Nadalje, nalaže uskladiti podatke iz analitičkih knjigovodstvenih evidencija za potraživanja od naknada za priključak i od prodaje nefinancijske imovine te za nefinancijsku imovinu s podacima u glavnoj knjizi u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

– Evidentiranje poslovnih događaja

U poslovnim knjigama prihodi u iznosu od 20.981,60 eura i rashodi u iznosu od 58.457,19 eura nisu evidentirani na propisanim računima Računskog plana te su pogrešno iskazani i u financijskim izvještajima, što je utjecalo na strukturu iskazanih prihoda i rashoda u financijskim izvještajima.

Prihodi od naplate parkiranja u iznosu od 8.481,60 eura evidentirani su u okviru prihoda od kazni, upravnih mjera i ostalih prihoda, a trebali su biti evidentirani u okviru prihoda od imovine. Prihodi od turističke zajednice za organizaciju biciklističke utrke CRO Race u iznosu od 12.500,00 eura evidentirani su u okviru računa prihoda od kazni, upravnih mjera i ostalih prihoda, a trebali su biti evidentirani u okviru prihoda od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihoda od donacija te povrata po protestiranim jamstvima.

U okviru rashoda za naknade troškova osobama izvan radnog odnosa evidentirani su rashodi za bruto naknade općinskog načelnika koji dužnost obavlja bez zasnivanja radnog odnosa u iznosu od 40.454,01 euro i bruto naknade po ugovoru o autorskom djelu u iznosu od 7.915,11 eura. Rashode za bruto naknade općinskog načelnika koji dužnost obavlja bez zasnivanja radnog odnosa trebalo je evidentirati u okviru ostalih nespomenutih rashoda poslovanja (naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela, povjerenstava i slično), a rashode za bruto naknade po ugovoru o autorskom djelu trebalo je evidentirati u okviru rashoda za usluge (intelektualne i osobne usluge).

U okviru tekućih donacija u novcu evidentirani su rashodi za prijenose sredstava proračunskim korisnicima drugih proračuna (škole) u iznosu od 2.988,76 eura, a trebalo ih je evidentirati u okviru rashoda za pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna.

Rashodi za nabavu i sadnju cvijeća u iznosu od 5.999,31 euro te rashodi za materijal i dijelove za održavanje opreme u iznosu od 1.100,00 eura evidentirani su u okviru rashoda za materijal i dijelove za tekuće i investicijsko održavanje, a trebali su biti evidentirani u okviru rashoda za usluge tekućeg i investicijskog održavanja jer su materijal i dijelovi nabavljeni u okviru usluge.

Prema odredbama članaka 4. i 21. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, koji je bio na snazi do 30. prosinca 2023., proračun i proračunski korisnici vode knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio ovoga Pravilnika. Računskim planom proračuna utvrđene su brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode/primitke i rashode/izdatke. Odredbama članka 49. navedenog Pravilnika, propisano je, između ostalog, da se evidentiranje rashoda za materijal i dijelove za tekuće i investicijsko održavanje obavlja samo ako se materijal i dijelovi nabavljaju posebno, a ako su materijal i dijelovi nabavljeni u sklopu usluge evidentiraju se kao rashodi za usluge tekućeg i investicijskog održavanja.

Odredbama članaka 3. i 22. te 55., stavka 6. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu na isti način propisano je vođenje knjigovodstva i obveza iskazivanja imovine, obveza i izvora vlasništva, prihoda/primitaka i rashoda/izdataka prema rasporedu računa iz Računskog plana te evidentiranje rashoda za materijal i dijelove za tekuće i investicijsko održavanje.

U okviru potraživanja za pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u glavnoj knjizi i analitičkoj evidenciji potraživanja evidentirana su potraživanja iz državnog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava i obračunati prihodi vezani za projekt Zaželi – faza II. iz prethodnih godina u iznosu od 36.976,30 eura. Navedeni projekt je završen te su potraživanja prema pomoćnoj evidenciji u cijelosti naplaćena u prethodnim godinama. S obzirom na navedeno, u poslovnim knjigama Općine trebalo je umanjiti potraživanja i obračunate prihode za navedeni iznos.

Odredbama članka 3. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, koji je bio na snazi do 30. prosinca 2023., propisano je da se proračunsko računovodstvo temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Odredbama članka 3. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, na isti način propisana su opća načela proračunskog računovodstva.

Potraživanja su koncem 2023. iskazana u iznosu od 3.490.126,16 eura, ispravak vrijednosti potraživanja iznosi 26.360,73 eura (obavljen je u 2021.) te potraživanja umanjena za ispravak vrijednosti iznose 3.463.765,43 eura. Općina nije provela ispravak vrijednosti od 2021., iako na koncu 2023. ima potraživanja starija od godinu dana za koje je propisana obveza ispravka vrijednosti.

Odredbom članka 37.a Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, između ostalog, propisano je da se ispravak vrijednosti potraživanja provodi na kraju godine uzimajući u obzir kašnjenje u naplati preko godine dana i pokretanje stečajnog i/ili likvidacijskog postupka nad dužnikom. Ako se s naplatom potraživanja kasni između jedne i tri godine, vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 50,0 %, a iznad tri godine vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 100,0 %. Ako je nad dužnikom pokrenut stečajni i/ili likvidacijski postupak, vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 75,0 %. Bez obzira na provođenje ispravka vrijednosti potraživanja u skladu s navedenim Pravilnikom, proračuni moraju poduzimati sve potrebne mjere za potpunu naplatu prihoda i primitaka iz nadležnosti i uplatu u proračun, prema važećim propisima. U potpunosti ispravljena potraživanja zadržavaju se u bilančnoj evidenciji sve do trenutka prestanka postojanja pravne osnove za njihovu naplatu.

Prema odredbama članka novog 129. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, ispravak vrijednosti potraživanja provodi se najmanje jednom godišnje na dan 31. prosinca uzimajući u obzir: kašnjenje u naplati više od dvije godine te pokretanje stečajnog i/ili likvidacijskog postupka nad dužnikom. Ispravak vrijednosti potraživanja provodi se tijekom godine kada se za to steknu uvjeti za slučajeve: odobrena izuzeća ili oslobođenja od plaćanja (npr. izuzeće kod plaćanja komunalnog doprinosa, naknade i slično) te kod nepriznatih troškova zbog kojih se umanjuju potraživanja za refundacije EU sredstava. Ako se s naplatom potraživanja kasni više od dvije godine i/ili ako je nad dužnikom pokrenut stečajni i/ili likvidacijski postupak, vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 100,0 %. Ako je dužniku rješenjem ili drugim aktom odobreno izuzeće ili oslobođenje od plaćanja potraživanja, vrijednost potraživanja ispravlja se u iznosu odobrenog izuzeća ili oslobođenja od plaćanja. Potraživanja za pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU te potraživanja za pomoći temeljem prijenosa EU sredstava ispravljaju se za vrijednosti utvrđenih nepriznatih troškova. Bez obzira na provođenje ispravka vrijednosti potraživanja, proračuni i proračunski korisnici moraju poduzimati sve potrebne mjere za potpunu naplatu prihoda i primitaka iz nadležnosti i uplatu u proračun odnosno financijski plan prema važećim propisima.

Državni ured za reviziju nalaže evidentirati prihode i rashode na propisanim računima Računskog plana u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Nadalje, nalaže utvrditi i evidentirati točna potraživanja te obaviti ispravak vrijednosti potraživanja u skladu s odredbama navedenog Pravilnika.

– Popis imovine i obveza

U prosincu 2023. donesena je Odluka o obavljanju popisa imovine i obveza za 2023., kojom su određeni rokovi obavljanja popisa imovine i obveza, povjerenstvo za obavljanje popisa te obveza sastavljanja zapisnika o obavljenom popisu imovine i obveza. Za 2023. popisana je nefinancijska imovina koja se vodi u analitičkoj evidenciji dugotrajne imovine i sastavljene su popisne liste koje su potpisali članovi povjerenstva za popis imovine i obveza u vrijednosti od 15.512.991,31 euro, a vrijednost nefinancijske imovine evidentirane u poslovnim knjigama i iskazane u financijskim izvještajima koncem 2023. iznosi 17.929.123,88 eura.

Popisom imovine i obveza nije obuhvaćena nefinancijska imovina u vrijednosti od 2.416.132,57 eura, financijska imovina koja je evidentirana u poslovnim knjigama u iznosu od 9.461.037,07 eura (novčana sredstva u banci i blagajni u iznosu od 4.788.817,19 eura, potraživanja u iznosu od 3.463.765,43 eura te udjeli u glavnici u iznosu od 1.208.454,45 eura), obveze u iznosu od 3.149.632,24 eura te vrijednost izvanbilančnih zapisa u iznosu od 96.344,50 eura. Za usklađivanje potraživanja i obveza nisu pribavljeni izvodi otvorenih stavaka (IOS) od subjekata. Za imovinu u pripremi koja je koncem 2023. evidentirana u poslovnim knjigama u iznosu od 4.389.797,30 eura, popisom imovine i obveza nije utvrđen stupanj dovršenosti i predviđeni rok završetka ili predložen drukčiji način rješavanja. Zapisnik o obavljenom popisu imovine i obveza nije sastavljen.

Odredbama članka 14. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, koji je bio na snazi do 30. prosinca 2023., između ostalog, propisano je da se popis imovine i obveza mora sastaviti na kraju svake poslovne godine sa stanjem na datum bilance i obuhvaća stavke evidentirane u okviru izvanbilančnih zapisa. Odredbom članka 15. navedenog Pravilnika, propisano je da je nakon popisa, povjerenstvo obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku. Osnovna svrha popisa imovine i obveza je utvrđivanje stvarnog stanja imovine i obveza, prema kojem se knjigovodstvena stanja usklađuju s popisom utvrđenim odnosno stvarnim stanjem.

Prema odredbama članaka 221. i 224. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, navedeno je propisano na isti način. Ministarstvo financija je u prosincu 2015. donijelo Uputu o obavljanju popisa imovine i obveza, kojom je uređena metodologija obavljanja popisa, dokumenti, postupci i procedure svih faza provedbe popisa imovine i obveza. Također, Uputom je određeno da se pri popisu imovine i obveza provodi postupak međusobnog usklađivanja potraživanja i obveza, a usklađivanje se provodi pribavljanjem izvoda otvorenih stavaka (IOS). Nadalje, određeno je da se u posebne popisne liste popisuje dugotrajna materijalna imovina u pripremi (investicije u tijeku), provjerava i procjenjuje stupanj dovršenosti te predviđa rok završetka ili predlaže drukčiji način rješavanja. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave obveznici su primjene navedene Upute.

Državni ured za reviziju nalaže obaviti cjeloviti popis imovine i obveza te izvanbilančnih zapisa u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza.

– Financijski izvještaji

U Izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2023. objavljenom na mrežnim stranicama Općine ostali rashodi i ukupni rashodi iskazani su više za 2.654,46 eura, a ostvareni višak prihoda i primitaka tekuće godine manje za 2.654,46 eura od iskazanih u navedenom Izvještaju predanom u elektroničkom obliku putem aplikacije Financijsko izvještavanje u sustavu proračuna i Registar proračunskih i izvanproračunskih korisnika (aplikacija RKPFI). Izvještaj predan u elektroničkom obliku putem aplikacije Financijsko izvještavanje u sustavu proračuna i Registar proračunskih i izvanproračunskih korisnika usklađen je s glavnom knjigom.

Ukupne obveze iskazane su u Bilanci i u Izvještaju o obvezama koncem 2023. u iznosu od 3.149.632,24 eura. Podaci o dospjelim i nedospjelim obvezama iskazani u Bilanci i u Izvještaju o obvezama nisu istovjetni. Prema podacima iz Bilance, sve iskazane obveze su nedospjele, dok su u Izvještaju o obvezama iskazane nedospjele obveze u iznosu od 2.901.216,57 eura i dospjele u iznosu od 248.415,67 eura. Prema odredbi članka 3., stavka 1. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 37/22 i 52/25), osnovna svrha financijskih izvještaja je dati informacije o financijskom položaju i uspješnosti ispunjenja postavljenih ciljeva (poslovanja) proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika.

Sastavljene su Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima. Bilješke uz Bilancu i uz Izvještaj o obvezama nisu sastavljene. Odredbama članaka 14., 15. i 18. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, između ostalog, propisano je da su Bilješke dopuna podataka uz financijske izvještaje. Nadalje, u Bilješkama uz Bilancu potrebno je navesti podatke o vrijednosno značajnoj imovini i obvezama te objašnjenja o značajnim promjenama u stanju u odnosu na prethodno razdoblje. Obvezne Bilješke uz Bilancu su popis ugovornih odnosa i slično koji uz ispunjenje određenih uvjeta, mogu postati obveza ili imovina (dana kreditna pisma, hipoteke i slično) i popis sudskih sporova u tijeku, koji se iskazuju u tablicama. Popis sudskih sporova u tijeku obvezno sadrži sažeti opis prirode spora, procjenu financijskog učinka koji može proisteći iz sudskog spora kao obveza ili imovina te procijenjeno vrijeme odljeva ili priljeva sredstava. U Bilješkama uz Izvještaj o obvezama potrebno je navesti razloge koji su doveli do stanja dospjelih obveza na kraju izvještajnog razdoblja i prekoračenja rokova plaćanja obveza.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2023., iskazan je višak prihoda poslovanja za 2023. u iznosu od 3.328.195,92 eura, manjak prihoda od nefinancijske imovine u iznosu od 1.501.303,66 eura, višak primitaka od financijske imovine i zaduživanja u iznosu od 189.501,55 eura te je iskazan višak prihoda i primitaka tekuće godine u iznosu od 2.016.393,81 euro. Prihodi od kapitalnih pomoći evidentirani su u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima za 2023. u iznosu od 156.527,15 eura te se odnose na kapitalne pomoći proračunu iz drugih proračuna (iz proračuna Županije za uređenje obale i obalnih šetnica u iznosu od 145.598,59 eura i za sufinanciranje projekta iz turizma (projektne dokumentacija) u iznosu od 2.716,56 eura te iz državnog proračuna za fiskalnu održivost dječjih vrtića u iznosu od 8.212,00 eura). Za prihode od kapitalnih pomoći, koji su ostvareni i utrošeni namjenski u navedenom iznosu, nije obavljena korekcija rezultata. Za navedeni iznos trebalo je zadužiti račun viška prihoda poslovanja, a odobriti račun manjka prihoda od nefinancijske imovine. Neprovođenje korekcije rezultata nije utjecalo na visinu rezultata, ali je utjecalo na strukturu rezultata po aktivnostima (prihodi poslovanja i prihodi od nefinancijske imovine).

Odredbom članka 82. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, koji je bio na snazi do 30. prosinca 2023., propisano je da se za iznose koji su tijekom godine bili evidentirani na računima kapitalnih prijenosa sredstava (između ostalog, kapitalne pomoći proračunu iz drugih proračuna), a koji su utrošeni za nabavu dugotrajne nefinancijske imovine zadužuje račun viška ili manjka prihoda poslovanja, a odobrava račun viška ili manjka prihoda od nefinancijske imovine.

Odredbama članka 215. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisan je način obavljanja korekcije rezultata.

Državni ured za reviziju nalaže iskazati istovjetne podatke o dospjelim i nedospjelim obvezama u Bilanci i Izvještaju o obvezama te sastaviti potpune Bilješke uz financijske izvještaje, kako bi se dala točna informacija o financijskom položaju Općine u skladu s odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu. Nadalje, nalaže obaviti korekciju rezultata na koncu godine u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Također, nalaže na mrežnim stranicama Općine objaviti Izvještaj o prihodima i primicima, rashodima i izdacima istovjetan Izvještaju predanom i objavljenom putem aplikacije Financijsko izvještavanje u sustavu proračuna i Registar proračunskih i izvanproračunskih korisnika.

- 3.2. Općina u Očitovanju navodi da se utvrđena nemogućnost jednoznačnog povezivanja pojedinih računa za gorivo s konkretnim službenim vozilom odnosi isključivo na ograničen slučaj kod jednog dobavljača. Navedena situacija proizlazi iz ranije ustaljene prakse opskrbe gorivom putem kartičnog sustava koji u određenim razdobljima nije omogućavao automatsko povezivanje s registarskom oznakom vozila. Ističe da se ne radi o nepravilnosti koja bi ukazivala na nenamjensko trošenje proračunskih sredstava, nego o administrativnom nedostatku koji je već adresiran uspostavom dodatnih internih procedura evidentiranja, čime je u 2025. otklonjena mogućnost ponavljanja sličnih situacija. U vezi s potraživanjima (evidencije i analitike), Općina navodi da prepoznaje potrebu jačanja analitičkog praćenja potraživanja, no napominje kako je dio otvorenih stavki rezultat složenih i dugotrajnih upravnih i sudskih postupaka iz prethodnih godina, uključujući i neka neriješena pitanja oko naknada za nezakonitu gradnju. Odsustvo analitičke evidencije u nekim segmentima posljedica je višegodišnjeg nedostatka informatičke podrške i kadrovskih kapaciteta u računovodstvu te primjene novog programa u kojemu računovodstvena služba vodi potraživanja. Aktivnosti na sređivanju evidencija već su započete u 2024. te se očekuje njihovo potpuno ažuriranje do kraja proračunske 2025. Vezano za eventualne neusklađenosti glavne knjige i analitičkih evidencija, utvrđene razlike u iskazanim potraživanjima ne proizlaze iz propusta u financijskom praćenju, već iz tehničkih okolnosti – vremenskog odmaka između nastanka obveze i unosa u pomoćne evidencije, kao i specifičnosti kod pojedinih prihoda (primjerice naplata komunalnih doprinosa i prodaja nefinancijske imovine). Utvrđene razlike nemaju nikakav realni utjecaj na financijski rezultat niti predstavljaju stvarni gubitak imovine, već je riječ o privremenim neusklađenostima koje se sukcesivno otklanjaju u okviru redovitih kontrola i usklađenja. Također, razlika u vrijednosti između glavne knjige i analitičke evidencije dugotrajne imovine u velikoj je mjeri rezultat višegodišnjeg prijenosa imovine evidentirane temeljem pravnih akata (ugovora, rješenja, darovanja) koje tijekom prethodnih godina nisu bile pravovremeno unesene u pomoćnu evidenciju zbog nedostatka podataka o nabavnim vrijednostima i klasifikaciji, a koja problematika je očito nastala u ranijim razdobljima (prije desetak godina). Osobito se to odnosi na zemljišta i neaktivnu imovinu čiji pravni status tek treba biti razriješen. Općina je započela sveobuhvatan proces revizije i kategorizacije imovine te provodi usklađenje evidencija koje će u cijelosti otkloniti razlike. Neusklađenosti u klasifikaciji određenih prihoda i rashoda rezultat su pogrešne interpretacije Računskog plana u uvjetima kompleksnosti i intenziteta izvršenja proračuna, osobito tijekom provedbe projekata sufinanciranih iz vanjskih izvora (primjerice projekt Zaželi, CRO Race). Nadalje, Općina naglašava da su sve transakcije uredno evidentirane i dokumentirane te da nije bilo nepravilnosti u smislu nenamjenske potrošnje, a koja činjenica je usmeno naglašena revizorima na sastanku prilikom preuzimanja nacrtu izvješća.

Određena razgraničenja su naknadno već korigirana. Vezano za ispravak vrijednosti potraživanja, Općina je svjesna propisa koji obvezuju na ispravak vrijednosti potraživanja starijih od jedne godine, no treba uzeti u obzir da se značajan dio tih potraživanja odnosi na naplative stavke koje su predmet aktivnih postupaka. Odluka o popisu za 2023. donesena je pravovremeno, a popisna komisija provela je obuhvatan pregled dugotrajne imovine evidentirane u analitici. Međutim, zbog kratkih rokova i tehničkih ograničenja nije bilo moguće u istoj fazi provesti detaljan popis svih pozicija evidentiranih isključivo u glavnoj knjizi. Ujedno, dio obveza evidentiranih u poslovnim knjigama bio je predmet verifikacije tijekom sastavljanja izvještaja, ali bilješke nisu bile izrađene u punom opsegu zbog nedostatka informacija od trećih strana (nepristigli IOS-i). Za naredni popis bit će izrađene preciznije metodološke upute i unaprijed uspostavljen kalendar aktivnosti. Kod kapitalnih pomoći iz drugih proračuna korekcije rezultata po funkcijskim klasifikacijama nisu izvršene zbog tehničkog previda koji nije utjecao na visinu ni točnost ukupnog rezultata, već isključivo na njegovu strukturnu raspodjelu. U tekućoj godini evidentiranje se obavlja uz prethodnu provjeru kontne i funkcijske klasifikacije, čime se ovaj propust u potpunosti otklanja.

4. Rashodi i izdaci

- 4.1. Rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu od 3.853.366,47 eura, a vrijednosno značajniji odnose se na rashode za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 1.794.515,96 eura, materijalne rashode u iznosu od 688.292,89 eura te izdatke za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu od 462.532,95 eura. Utvrđene nepravilnosti i propusti odnose se na rashode za održavanje komunalne infrastrukture te tekuće donacije i kapitalne pomoći.

– Rashodi za održavanje komunalne infrastrukture

Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Općine Primošten iz veljače 2019. utvrđene su komunalne djelatnosti, način povjeravanja komunalnih djelatnosti te druga pitanja za obavljanje komunalnih djelatnosti. Navedenom Odlukom određeno je da se komunalna djelatnost obavljanja dimnjačarskih poslova dodjeljuje na temelju koncesije, a održavanje javne rasvjete, nerazvrstanih cesta, dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija te veterinarsko-higijeničarski poslovi dodjeljuju se na temelju pisanog ugovora. Nadalje, navedenom Odlukom određeno je da se obavljanje komunalnih djelatnosti može povjeriti i trgovačkim društvima u vlasništvu/suvlasništvu Općine. Odlukom o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti trgovačkom društvu Bucavac d.o.o. iz veljače 2019. određeno je da se navedenom trgovačkom društvu u vlasništvu Općine povjerava obavljanje održavanja javnih zelenih površina, groblja, čistoće javnih površina te uslužne komunalne djelatnosti (usluge javnih tržnica na malo, ukopa pokojnika, parkiranja na uređenim javnim površinama te prijevoz robe i ljudi). Odlukom o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti trgovačkom društvu Primošten odvodnja d.o.o. iz veljače 2019. određeno je da se navedenom trgovačkom društvu u vlasništvu Općine povjerava komunalna djelatnost održavanja građevina javne odvodnje oborinskih voda.

Općinsko vijeće je u prosincu 2022. donijelo Program održavanja komunalne infrastrukture za 2023. te izmjene i dopune navedenog Programa u prosincu 2023., kojima su planirana sredstva za održavanje komunalne infrastrukture u ukupnom iznosu od 227.248,14 eura.

Navedenim Programom obuhvaćene su sljedeće vrijednosno značajnije komunalne djelatnosti: održavanje javne rasvjete (održavanje i potrošnja električne energije za javnu rasvjetu) u iznosu od 149.505,47 eura, održavanje nerazvrstanih cesta u iznosu od 41.091,92 eura, potrošnja vode u iznosu od 32.090,84 eura te usluge dezinsekcije i deratizacije u iznosu od 2.581,68 eura. Program održavanja komunalne infrastrukture za 2023. te njegove Izmjene i dopune sadrže iskaz financijskih sredstava s naznakom izvora financiranja, a ne sadrže opis i opseg (količinu) poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima. Opis i opseg poslova održavanja odnosi se na opis aktivnosti u okviru svake djelatnosti održavanja komunalne infrastrukture te količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. Odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 68/18, 110/18 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 32/20 i 145/24), između ostalog, propisano je da se programom održavanja komunalne infrastrukture određuje opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima.

Nadalje, Programom održavanja komunalne infrastrukture za 2023. i Izmjenama i dopunama navedenog Programa nije planirano obavljanje komunalnih djelatnosti koje su Odlukom o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti trgovačkom društvu Bucavac d.o.o. te Odlukom o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti trgovačkom društvu Primošten odvodnja d.o.o. iz veljače 2019. povjerene trgovačkim društvima u vlasništvu Općine, a odnose se na održavanje javnih zelenih površina, groblja, čistoće javnih površina i održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda. U 2023. nisu ostvareni rashodi za obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti. Odredbama članaka 21. i 22. Zakona o komunalnom gospodarstvu, između ostalog, propisano je da se komunalnim djelatnostima osigurava građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u stanju funkcionalne ispravnosti. Komunalne djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture, između ostalog, su: održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje javnih zelenih površina, održavanje groblja i krematorija unutar groblja te održavanje čistoće javnih površina.

Državni ured za reviziju nalaže programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture za svaku pojedinu komunalnu djelatnost u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Nadalje, nalaže programom održavanja komunalne infrastrukture planirati obavljanje komunalnih djelatnosti povjerenih trgovačkim društvima u vlasništvu Općine u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odlukama o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti trgovačkim društvima u vlasništvu Općine.

Prema Izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2023., koje je prihvatilo Općinsko vijeće u srpnju 2024., rashodi za obavljanje komunalnih djelatnosti ostvareni su u iznosu od 261.417,47 eura. Vrijednosno značajniji prema navedenom Izvješću odnose se na rashode za električnu energiju za javnu rasvjetu u iznosu od 131.680,57 eura, održavanje nerazvrstanih cesta u iznosu od 59.902,25 eura, održavanje javne rasvjete u iznosu od 35.310,64 eura, potrošnju vode u iznosu od 28.896,51 euro te dezinsekciju i deratizaciju u iznosu od 3.650,00 eura.

Rashodi za električnu energiju u iznosu od 131.680,57 eura odnose se na rashode za električnu energiju za javnu rasvjetu i za poslovne prostore.

Nadalje, rashodi za potrošnju vode u iznosu od 28.896,51 euro odnose se na rashode za poslovne prostore i druga mjesta potrošnje. U poslovnim knjigama ne prati se odvojeno utrošena električna energija za javnu rasvjetu od električne energije za poslovne prostore te odvojeno potrošnja vode za obavljanje komunalnih djelatnosti od potrošnje vode za poslovne i druge prostore. S obzirom na to da rashodi održavanja komunalne infrastrukture ne obuhvaćaju rashode za utrošenu električnu energiju i potrošnju vode za poslovne prostore, potrebno je odvojeno pratiti rashode za utrošenu električnu energiju za javnu rasvjetu te potrošnju vode po komunalnim djelatnostima na koje se odnose u svrhu iskazivanja točnih podataka u Izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture.

Održavanje nerazvrstanih cesta odnosi se na usluge održavanja te probijanja i uređenja poljskih puteva koje su povjerene dvjema fizičkim osobama (obrtnicima) na temelju provedenih postupaka jednostavne nabave i zaključenih ugovora iz 2023. te fizičkoj osobi (obrtniku) na temelju ugovora i odluke iz kolovoza 2021., iz čega proizlazi da postupak odabira izvršitelja nije obavljen za ukupno planirane poslove održavanja nerazvrstanih cesta prema Programu održavanja komunalne infrastrukture za 2023., nego prema pojedinim vrstama poslova održavanja. Ugovori o održavanju te probijanju i uređenju poljskih puteva zaključeni su u ožujku 2023., a ukupno ugovorena vrijednost radova u 2023. iznosi 79.000,00 eura s PDV-om (održavanje poljskih puteva u iznosu od 39.000,00 eura s PDV-om, a probijanje i uređenje poljskih puteva u iznosu od 40.000,00 eura s PDV-om) te je ugovoren rok od godine dana od potpisa ugovora za obavljanje ugovorenih poslova uz mogućnost produženja. Izvršeni radovi održavanja nerazvrstanih cesta u 2023. ostvareni su u iznosu od 59.902,25 eura i veći su za 18.810,33 eura od planiranih Izmjenama i dopunama Programa održavanja komunalne infrastrukture za 2023. (u iznosu od 41.091,92 eura).

Dimnjačarski poslovi povjereni su fizičkoj osobi (obrtu) na temelju Odluke općinskog načelnika o davanju suglasnosti za privremeno obavljanje dimnjačarskih poslova na području Općine iz studenoga 2023. na rok od godinu dana. Za obavljanje dimnjačarskih poslova nije dodijeljena koncesija kako je određeno Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Općine Primošten iz veljače 2019.

Komunalna djelatnost dezinfekcije i deratizacije povjerena je pravnoj osobi na temelju zaključenog ugovora po provedenom postupku jednostavne nabave. Za usluge dezinfekcije i deratizacije zaključen je ugovor u svibnju 2023. za 2023. u iznosu od 3.825,12 eura s PDV-om. Izvršeni rashodi za navedene usluge ostvareni su u iznosu od 3.650,00 eura i veći su za 1.068,32 eura od planiranih Izmjenama i dopunama Programa održavanja komunalne infrastrukture za 2023. (u iznosu od 2.581,68 eura).

Odredbama članka 33. Zakona o komunalnom gospodarstvu, propisano je da komunalnu djelatnost mogu obavljati trgovačko društvo koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više jedinica lokalne samouprave zajedno, javna ustanova koju osniva jedinica lokalne samouprave, služba – vlastiti pogon koji osniva jedinica lokalne samouprave, pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Odredbama članka 44. navedenog Zakona, propisano je da se koncesijom može steći pravo obavljanja komunalnih djelatnosti i pravo korištenja komunalne infrastrukture radi obavljanja komunalnih djelatnosti, između ostalog, obavljanje dimnjačarskih poslova.

Nadalje, prema odredbama članaka 48. do 50. navedenog Zakona, jedinica lokalne samouprave može obavljanje komunalnih djelatnosti koje se financiraju isključivo iz njezina proračuna povjeriti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora, a ugovor sadrži: komunalne djelatnosti za koje se sklapa ugovor, vrijeme na koje se sklapa ugovor, vrstu i opseg komunalnih usluga, način određivanja cijene komunalnih usluga te način i rok plaćanja izvršenih usluga i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora. Postupak odabira osobe s kojom se sklapa ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti te sklapanje, provedba i izmjene tog ugovora provode se prema propisima o javnoj nabavi.

S trgovačkim društvima u vlasništvu Općine, kojima je Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Općine Primošten, Odlukom o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti trgovačkom društvu Bucavac d.o.o. te Odlukom o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti trgovačkom društvu Primošten odvodnja d.o.o. povjereno obavljanje komunalnih djelatnosti održavanja javnih zelenih površina, groblja, čistoće javnih površina te održavanja građevina javne odvodnje oborinskih voda, nisu zaključeni ugovori. Odlukom o komunalnim djelatnostima te odlukama o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti trgovačkim društvima u vlasništvu Općine, između ostalog, određeno je da se navedene komunalne djelatnosti obavljaju na temelju ugovora koji zaključuje općinski načelnik u skladu s godišnjim Programom održavanja komunalne infrastrukture.

Također, Odlukom o komunalnim djelatnostima na području Općine Primošten iz veljače 2019. određeno je da se komunalna djelatnost održavanja nerazvrstanih cesta obavlja na temelju pisanog ugovora o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti, a postupak odabira osobe s kojom se sklapa ugovor o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti te sklapanje, provedba i izmjene ugovora provode se prema propisima o javnoj nabavi. Nadalje, određeno je da se ugovor o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti može zaključiti najduže na vrijeme od četiri godine te sadrži: komunalne djelatnosti za koje se sklapa ugovor, vrijeme na koje se sklapa ugovor, vrstu i opseg komunalnih usluga, način određivanja cijene komunalnih usluga, način i rok plaćanja izvršenih usluga te jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora. U slučaju povećanja ili smanjenja opsega obavljanja komunalne djelatnosti ili cijene u tijeku roka na koji je zaključen ugovor, sporazumno će se sačiniti aneks ugovora, koji odobrava općinski načelnik.

Državni ured za reviziju nalaže povjeriti komunalne djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta i dimnjačarskih poslova u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima na području Općine. Također, nalaže izvršavati rashode za komunalne djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta te dezinfekcije i deratizacije u opsegu i vrijednosti kako je utvrđeno godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture. Nadalje, nalaže zaključiti ugovore s trgovačkim društvima kojima je povjereno obavljanje komunalnih djelatnosti održavanja javnih zelenih površina, groblja, čistoće javnih površina te održavanja građevina javne odvodnje oborinskih voda u opsegu i vrijednosti kako je utvrđeno godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, Odluke o komunalnim djelatnostima na području Općine te odluka o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti trgovačkim društvima u vlasništvu Općine.

Državni ured za reviziju preporučuje posebno pratiti potrošnju električne energije za javnu rasvjetu i potrošnju vode za obavljanje komunalnih djelatnosti, kako bi u Izvještaju o izvršenju programa održavanja iskazali točne podatke o rashodima za utrošenu električnu energiju i potrošnju vode.

– Tekuće donacije i kapitalne pomoći

Rashodi za tekuće donacije u novcu iskazani su u iznosu od 272.345,45 eura, a kapitalne pomoći u iznosu od 77.000,00 eura.

U okviru tekućih donacija u novcu evidentirana su sredstva doznačena Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja Stanica Šibenik u iznosu od 1.327,23 eura na temelju ugovora iz ožujka 2023. Program javnih potreba za obavljanje djelatnosti stanice Hrvatske gorske službe spašavanja za 2023. nije donesen. Odredbama članka 18. Zakona o Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja (Narodne novine 79/06 i 110/15), propisano je da predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi program javnih potreba za obavljanje djelatnosti stanica Hrvatske gorske službe spašavanja. Stanica Hrvatske gorske službe spašavanja dužna je jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave podnijeti godišnje izvješće o izvršenju programa i projekata te utrošku sredstava u roku od 60 dana od isteka poslovne godine.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti program javnih potreba za obavljanje djelatnosti stanice Hrvatske gorske službe spašavanja u skladu s odredbama Zakona o Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja.

Kapitalne pomoći u iznosu od 77.000,00 eura odnose se na pomoći dane trgovačkom društvu u vlasništvu Općine koje obavlja djelatnost javne odvodnje na području Općine. Odlukom Općinskog vijeća iz prosinca 2023. utvrđeno je da se sredstva dodjeljuju za djelomično financiranje redovnog poslovanja u svrhu zadržavanja postojeće kvalitete usluge i postojećih cijena komunalne usluge u 2023. te da su sredstva osigurana u proračunu i isplatit će se na račun navedenog trgovačkog društva. Navedenom Odlukom nisu utvrđena međusobna prava i obveze između Općine i trgovačkog društva te nije navedena vrsta rashoda koji se financira te način izvještavanja o utrošenim sredstvima. Ugovor s trgovačkim društvom kojim bi se jasno utvrdila vrsta rashoda koju će Općina financirati i način izvještavanja o utrošenim sredstvima nije zaključen te trgovačko društvo nije izvijestilo o utrošku sredstava.

Državni ured za reviziju preporučuje kod dodjele sredstava trgovačkim društvima u vlasništvu Općine urediti međusobna prava i obveze, vrstu rashoda koja se financira te način izvještavanja o utrošenim sredstvima.

- 4.2. Općina u Očitovanju navodi da je Program održavanja komunalne infrastrukture za 2023. sadržavao planirane iznose po vrstama aktivnosti i naznačene izvore financiranja. Nedostatak kvantificiranih pokazatelja (količine i procjene po vrstama poslova) nije utjecao na uredno izvršavanje Programa, koji je u cijelosti proveden sukladno stvarnim potrebama i nadzoru komunalnog odjela. Djelatnosti koje su temeljem odluka iz 2019. povjerene trgovačkom društvu u vlasništvu Općine nisu bile izričito planirane u Programu za 2023., ali to nije utjecalo na zakonitost njihovog provođenja niti je došlo do zastoja u obavljanju komunalnih djelatnosti.

Prema Izvješću o izvršenju Programa održavanja komunalne infrastrukture za 2023., rashodi u ukupnom iznosu od 261.417,47 eura odnose se na različite oblike komunalnih usluga koji su redovno i planski provedeni, sukladno stvarnim potrebama jedinice lokalne samouprave. Navedeni rashodi uključuju električnu energiju za javnu rasvjetu, održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javne rasvjete, potrošnju vode te usluge dezinsekcije i deratizacije. Sve navedene aktivnosti provedene su u skladu s načelima racionalnog i transparentnog korištenja proračunskih sredstava, a dinamika izvršenja usklađivala se s terenskim uvjetima i sezonalnošću komunalnih poslova. Za potrebe održavanja nerazvrstanih cesta, temeljem Programa, ugovoreni su poslovi s dvjema fizičkim osobama putem postupaka jednostavne nabave. Pristup odabiru izvršitelja temeljen na vrstama poslova (održavanje, probijanje, uređenje poljskih putova) proizlazi iz operativne potrebe za promptnom i specijaliziranom intervencijom u pojedinim dijelovima područja Općine, s tim da se naglašava kako sam pojam održavanja nerazvrstanih cesta nije istovjetan pojmu probijanja poljskih puteva te komunalno društvo Bucavac d.o.o. niti je ovlašteno niti raspolaže opremom za probijanje puteva. Usluge dezinsekcije i deratizacije povjerene su temeljem zakonito provedenog postupka jednostavne nabave. Iako su stvarno izvršeni rashodi (3.650,00 eura) nadmašili planirana sredstva (2.581,68 eura), razlika od 1.068,32 eura proizlazi iz nužnosti provođenja dodatnih tretmana na određenim dijelovima naselja, temeljem prijave i sanitarnih uvjeta koji moraju biti zadovoljeni, odnosno dodatni trošak nije posljedica nepravilnog planiranja, već odraz odgovornog postupanja prema javnozdravstvenim standardima. Djelatnosti održavanja javnih zelenih površina, groblja, čistoće javnih površina i oborinske odvodnje provodile su se kontinuirano putem trgovačkog društva u vlasništvu Općine. Iako za te usluge u 2023. nisu formalno zaključeni pojedinačni ugovori, njihovo izvršavanje temelji se na važećim odlukama nadležnih tijela Općine, čime je osigurano pravno uporište i kontinuitet djelovanja. Iako pozvana, komunalna društva nisu dostavila prijedloge ugovora s iznosom.

5. Potraživanja

- 5.1. U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima koncem 2023. iskazana su ukupna potraživanja u iznosu od 3.490.126,16 eura. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 2.586.097,39 eura, od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 712.850,81 euro, za dane zajmove u iznosu od 128.126,85 eura i od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo u iznosu od 63.051,11 eura.

U poslovnim knjigama u okviru potraživanja za prihode poslovanja na računu potraživanja za ostale nespomenute prihode evidentirana su potraživanja od javnog isporučitelja vodne usluge iz prethodnih godina za naplaćenu namjensku cijenu vode odnosno naknada za razvoj ($2,00 \text{ kn/m}^3$ odnosno $0,27 \text{ eura/m}^3$) za financiranje rekonstrukcije vodovodne mreže na području Općine u iznosu od 385.297,07 eura, koja je prema prethodno važećem Zakonu o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03 – pročišćeni tekst, 82/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11, 144/12, 94/13, 153/13, 147/14 i 36/15) bila prihod proračuna jedinica lokalne samouprave.

S obzirom na to da je odredbama članaka 5. i 52. Zakona o financiranju vodnoga gospodarstva (Narodne novine 153/09, 90/11, 56/13, 154/14, 119/15, 120/16, 127/17, 66/19 i 36/24), propisano da je naknada za razvoj prihod isporučitelja vodnih usluga te da javni isporučitelj vodnih usluga može svojom odlukom odrediti da se uz cijenu vodne usluge javne vodoopskrbe, odnosno uz cijenu vodne usluge javne odvodnje plaća i naknada za razvoj, potrebno je s javnim isporučiteljem vodnih usluga utvrditi jesu li potraživanja za namjensku cijenu vode odnosno naknadu za razvoj realna i naplativa.

Državni ured za reviziju nalaže s javnim isporučiteljem vodnih usluga utvrditi realnost i naplativost potraživanja iz prethodnih godina za naplaćenu naknadu za razvoj.

5.2. *Općina se nije očitovala na ovu točku Nalaza.*

6. Imovina

6.1. U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima koncem 2023. iskazana je vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora u iznosu od 27.390.160,95 eura. U okviru imovine vrijednost zemljišta je koncem 2023. iskazana u iznosu od 1.948.191,35 eura.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine ostvareni su za 2023. u iznosu od 293.212,30 eura, a odnose se na prihode od prodaje zemljišta za formiranje građevinskih čestica u iznosu od 281.798,14 eura i izgradnju transformatorske stanice u iznosu od 11.414,16 eura. Rashodi za nabavu zemljišta ostvareni su za 2023. za potrebe izgradnje autobusnog kolodvora u iznosu od 61.401,33 eura. Kupoprodajne cijene su utvrđene na temelju procjemenih elaborata stalnog sudskog vještaka za graditeljstvo. Za prodaju i kupnju navedenih zemljišta zaključeni su kupoprodajni ugovori.

Vrijednosno značajniji prihodi od prodaje zemljišta u iznosu od 238.914,13 eura ostvareni su od prodaje šest čestica zemljišta ukupne površine 1 190 m². Tri čestice zemljišta prodane su na temelju provedenih javnih natječaja, a tri bez provedenih javnih natječaja prema odredbama Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, Zakona o prostornom uređenju (Narodne novine 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19 i 67/23) te Odluke o upravljanju, raspolaganju i korištenju nekretnina iz lipnja 2021., jer ne prelaze 20,0 % odnosno 50,0 % površine planirane građevne čestice.

Na temelju provedenih javnih natječaja zaključeni su ugovori o prodaji dvije čestice zemljišta ukupne površine 228 m² po cijeni koju je utvrdio stalni sudski vještak za graditeljstvo od 423,18 eura/m² odnosno ukupno u iznosu od 96.485,69 eura te jedne čestice zemljišta površine 46 m² po cijeni koju je utvrdio stalni sudski vještak za graditeljstvo po cijeni od 492,64 eura/m² odnosno ukupno 22.661,44 eura. Prodaja tri čestice zemljišta bez provedbe javnog natječaja za formiranje čestica ukupne površine 916 m² obavljena je na temelju utvrđene procjene stalnog sudskog vještaka za graditeljstvo po cijeni od 130,75 eura/m² odnosno ukupno 119.767,00 eura.

Rashodi za nabavu zemljišta ostvareni su na temelju zaključenih ugovora u iznosu od 61.401,33 eura, a odnose se na kupnju tri čestice zemljišta ukupne površine 313,40 m² po cijeni koju je utvrdio stalni sudski vještak za graditeljstvo od 195,92 eura/m².

Općina nije pribavila mišljenje Procjeniteljskog povjerenstva Šibensko-kninske županije za zemljišta koja je ponudila na prodaju odnosno koja je nabavljala za svoje potrebe. Odredbama članka 10. Zakona o procjeni vrijednosti nekretnina propisano je da se za područje županije, Grada Zagreba, odnosno velikog grada osniva procjeniteljsko povjerenstvo radi stručne analize i evaluacije podataka te davanja mišljenja o tržištu nekretnina. Nadalje, odredbama članka 12. navedenog Zakona propisano je, između ostalog, da procjeniteljsko povjerenstvo daje mišljenje o usklađenosti izrađenih procjembenih elaborata s odredbama Zakona na zahtjev jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za svoje potrebe. Zakon o procjeni vrijednosti nekretnina ima antikoruptivnu ulogu te doprinosi pravnoj sigurnosti vlasnicima nekretnina. Odredbom članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, propisano je da sve pokretne i nepokretne stvari te imovinska prava koja pripadaju jedinici lokalne, odnosno (područne) regionalne samouprave čine njezinu imovinu. Jedinica lokalne, odnosno (područne) regionalne samouprave mora upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Prema mišljenju Visokog procjeniteljskog povjerenstva Republike Hrvatske iz veljače 2018., jedinice lokalne samouprave i pravne osobe kojima su osnivači jedinice lokalne samouprave dužni su dostaviti izrađene procjembene elaborate nadležnim procjeniteljskim povjerenstvima na mišljenje o njihovoj usklađenosti s odredbama Zakona o procjeni vrijednosti nekretnina.

Državni ured za reviziju preporučuje prije zaključivanja ugovora o prodaji odnosno kupnji imovine dostaviti procjembene elaborate na temelju kojih su određene cijene zemljišta nadležnom procjeniteljskom povjerenstvu na mišljenje, odnosno na ocjenu usklađenosti sa Zakonom o procjeni vrijednosti nekretnina, u cilju korištenja i raspolaganja imovinom u vlasništvu Općine na transparentan način, odnosno pažnjom dobrog gospodara.

6.2. Općina se nije očitovala na ovu točku Nalaza.

7. Javna nabava

7.1. Općina je za 2023. donijela Plan nabave te tri izmjene i dopune Plana nabave. Posljednjim Izmjenama i dopunama Plana nabave planirana je nabava roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti od 945.019,85 eura bez PDV-a, od čega se na javnu nabavu odnosi 345.000,00 eura, a na jednostavnu nabavu 600.019,85 eura.

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2023., ukupno je nabavljeno roba, radova i usluga u vrijednosti od 1.011.415,82 eura. Zaključena su dva ugovora o javnoj nabavi roba u vrijednosti od 482.093,69 eura bez PDV-a. Nabava roba i usluga procijenjene vrijednosti do 26.540,00 eura odnosno radova do 66.360,00 eura (jednostavna nabava) obavljena je u vrijednosti od 529.322,13 eura, od čega se na nabavu radova odnosi 342.838,02 eura, usluga 140.905,86 eura i roba 45.578,25 eura.

Revizijskim postupcima obuhvaćeno je 19 postupaka nabave u vrijednosti od 3.245.595,55 eura bez PDV-a, od čega se šest odnosi na otvorene postupke javne nabave ukupne vrijednosti od 2.963.918,51 euro bez PDV-a, odnosno 3.704.898,14 eura s PDV-om te 13 postupaka jednostavne nabave ukupne vrijednosti od 281.677,04 eura bez PDV-a, odnosno 341.576,43 eura s PDV-om. Postupci javne nabave provedeni su u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Nepravilnosti su utvrđene kod plana nabave i provođenja postupaka jednostavne nabave.

Usluge tiskanja službenog glasila Općine i lož ulje u ukupnom iznosu od 21.099,36 eura bez PDV-a odnosno 26.374,20 eura s PDV-om nabavljeni su u 2023. bez provedenih postupaka jednostavne nabave, koji su propisani unutarnjim aktom. Nabavljene su usluge tiskanja službenog glasila Općine u vrijednosti od 9.251,36 eura bez PDV-a, a nisu planirane Planom nabave te Izmjenama i dopunama Plana nabave za 2023. Također, nabavljeno je lož ulje u vrijednosti od 11.848,00 eura bez PDV-a, a Planom nabave te Izmjenama i dopunama Plana nabave za 2023. planirana je nabava lož ulja u vrijednosti od 2.313,00 eura bez PDV-a.

Odredbom članka 28. Zakona o javnoj nabavi, propisano je da se u planu nabave navode svi predmeti nabave čija je vrijednost jednaka ili veća od 2.650,00 eura. Odredbama članka 3. Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi, propisano je da plan nabave za predmete nabave čija je procijenjena vrijednost nabave jednaka ili veća 2.650,00 eura donosi čelnik naručitelja za proračunsku ili poslovnu godinu najkasnije u roku od 30 dana od dana njegovog donošenja proračuna ili financijskog plana. Nadalje, propisano je da naručitelj može izmijeniti ili dopuniti plan nabave tijekom proračunske ili poslovne godine, a sve izmjene ili dopune plana nabave moraju biti vidljivo naznačene u odnosu na osnovni plan nabave.

Pravilnikom o provedbi postupaka jednostavne nabave iz siječnja 2018., koji se primjenjivao do 23. prosinca 2023., utvrđeno je da se nabava roba i usluga procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 20.000,00 kn (2.650,00 eura) do 200.000,00 kn (26.540,00 eura) za robu i usluge odnosno 500.000,00 kn (66.360,00 eura) za radove provodi slanjem poziva na dostavu ponuda gospodarskim subjektima na dokaziv način, najmanje na tri adrese s istovremenom objavom poziva na dostavu ponuda na mrežnim stranicama Općine.

Nadalje, prema Pravilniku o provedbi postupaka jednostavne nabave iz prosinca 2023., za nabavu roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti veće od 2.654,00 eura, a manje od 10.000,00 eura izdaje se narudžbenica ili zaključuje ugovor s jednim gospodarskim subjektom po vlastitom izboru, nakon pribavljene ponude. Postupak nabave roba i usluga procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 10.000,00 eura, a manje od 26.540,00 eura te radova procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 10.000,00 eura, a manje od 66.360,00 eura provodi se objavom poziva na dostavu ponuda na mrežnim stranicama Općine ili slanjem poziva na dostavu ponuda na tri adrese.

Državni ured za reviziju nalaže planom nabave planirati nabave roba i usluga u vrijednosti jednako ili većoj od 2.650,00 eura u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi i Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi. Nadalje, nalaže provoditi propisane postupke jednostavne nabave roba i usluga (nabave usluga tiskanja službenog glasila Općine i lož ulja) u skladu s odredbama Pravilnika o provedbi postupaka jednostavne nabave.

7.2. Općina se nije očitovala na ovu točku Nalaza.